

บทที่ ๓

การดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ผล

โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่เลือกออกไปสำรวจนั้น เป็นโรงเรียนเทศบาลทั้งสิ้น อยู่ในเขตเทศบาลนครกรุงเทพฯ ๑๑ โรงเรียน และเขตเทศบาลนครธนบุรี ๑๑ โรงเรียน รวมเป็นโรงเรียนที่ออกสำรวจทั้งหมด ๒๒ โรงเรียน ผู้ที่จะตอบคำถามนั้นเลือกตอบแต่เฉพาะผู้บริหารโรงเรียน คือครูใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนละ ๑ ท่าน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ อีกตามอัตราที่กำหนดไว้ สำหรับบางโรงเรียนที่ทำการสอนจนถึงชั้นประถมปลายก็ได้ทำการสำรวจจนครบทุกชั้น เลือกส่งคำถามแต่ผู้อยู่ในขอบเขตของการสำรวจเท่านั้น เนื่องจากการส่งแบบสอบถามเป็นแบบ Administered Questionnaires และได้รับความร่วมมือจากครูใหญ่และครูประจำชั้นทุก ๆ คนอย่างดี การเก็บคำตอบจึงเก็บมาได้ครบทุกโรงเรียนและเป็นคำตอบที่สมบูรณ์เสียเป็นจำนวนมาก

วิธีดำเนินงานและหลักเกณฑ์การเลือกข้อมูล

เพื่อให้การสำรวจของแต่ละโรงเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากัน ผู้สำรวจจึงได้ออกแบบสอบถามขึ้น การออกแบบสอบถามนี้ได้ดัดแปลงมาจากหนังสือต่างประเทศบ้างและคิดขึ้นเองบ้าง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นของประเทศไทย การออกแบบสอบถามได้ทำเป็น ๒ ชุด สำหรับผู้บริหารการศึกษาค้นไสตท์ศนูปรณ คือ ครูใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ๑ ชุด และครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนว่ามีอะไรอยู่บ้างแล้ว และยังคงต้องการอะไรอีก จำนวนเท่าไร เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ผล เพื่อหาข้อเท็จจริงต่อไป

การทดลองใช้แบบสอบถาม

เมื่อคิดแบบสอบถาม (ผนวก ก. ข) สำเร็จออกมาแล้ว ผู้เขียนยังไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนั้น ผู้อ่านจะเข้าใจตรงกับผู้เขียนต้องการหรือไม่ อาจมีปัญหาลักษณะ

ข้อความบางตอน หรือ ข้อหนึ่งข้อใดในแบบสอบถามของผู้เขียนไม่แน่ชัดพอ ดังนั้นเพื่อที่จะ ทำให้แบบสอบถามรัดกุมดีขึ้น จึงได้มีการทดลองใช้แบบสอบถามก่อน (Pretest) เพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่องบางอย่าง ซึ่งอาจเกิดมีขึ้นได้ให้เรียบร้อยเสียก่อนที่จะนำแบบ สอบถามนั้นไปใช้กับคนเป็นจำนวนมาก

วิธีการทดลองใช้แบบสอบถาม

ผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน ๓ โรงเรียนด้วยกัน คือ โรงเรียน เทศบาลในจังหวัดพระนคร ๓ โรงเรียน และในจังหวัดชลบุรี ๑ โรงเรียน ผู้ตอบ คำถามเป็นครูใหญ่ ๓ คน และครูประจำชั้นปีที่ ๑, ๒, ๓, และ ๔ รวม ๑๒ คน เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย จึงได้แก้ไขเสีย ให้รัดกุมแล้วนำไปทดลองอีกครั้งหนึ่ง จำนวนผู้ตอบคำถามเท่าเดิม ปรากฏว่ายังมีข้อบก พร่องอีกเล็กน้อย จึงได้แก้ไขใหม่จนเรียบร้อยดีแล้วและได้นำไปพิมพ์อัดสำเนาไว้ ๒๓๖ ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ ๒๒ ชุด ครูประจำชั้นปีที่ ๑, ๔๔ ชุด ครูประจำ ชั้นปีที่ ๒, ๕๓ ชุด ครูประจำชั้นปีที่ ๓, ๔๔ ชุด และครูประจำชั้นปีที่ ๔, ๖๕ ชุด

เมื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว (ผนวก ก.ข.) ผู้สำรวจได้เริ่มออก ทำการสำรวจทันทีเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๗ ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจาก ครูใหญ่ของทุกโรงเรียนเป็นอย่างดี และได้รับคำตอบกลับคืนมาเรียบร้อยเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมเวลาดำรงอยู่ ๓๒ วัน ได้รับคำตอบมาครบทุกโรงเรียน แต่มีคำตอบบางฉบับไม่สมบูรณ์จึงคัดทิ้งไป มีคำตอบที่สมบูรณ์อยู่ รวม ๒๑๓ ฉบับ คิดเป็นร้อย ละ ๘๐.๒๕ คือ คำตอบของครูใหญ่ ๑๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๓๖ และของครูประจำ ชั้นประถมปีที่ ๑, ๒, ๓ และปีที่ ๔ รวม ๑๙๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๕ แสดง ให้เห็นถึงการได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้ตอบทุก ๆ คน

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

เมื่อสำรวจได้มาแล้ว ก็ได้รวบรวมข้อมูลไว้เป็นหมวดหมู่ คือ หมวดครูใหญ่ หมวด

ครูประจำชั้น ปีที่ ๑, ๒, ๓ และปีที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะเริ่มตั้งแต่ประวัติส่วนตัว ของครูใหญ่และครูประจำชั้นเป็นตารางที่ ๑ เรื่อย ๆ ไปจนหมดหัวข้อประวัติส่วนตัวแล้ว จึงขึ้นต้นการบริหาร ใส่ศัทัศน์ศึกษาของครูใหญ่ และการใช้ใส่ศัทัศน์อุปกรณ์ของครูประจำชั้น เรียงกันไปจนหมดแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้จำแนกหัวข้อสำคัญ ๆ ออกเป็นประวัติส่วนตัว การบริหาร ใส่ศัทัศน์ศึกษา ความต้องการวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ การใช้วัสดุอุปกรณ์ และ ประสิทธิภาพจากวัสดุอุปกรณ์ ได้จัดแยกข้อมูลไว้ตามลำดับชั้น หัวข้อวิชาและรายชื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ภายในแต่ละชั้นจัดอันดับของข้อมูล (Array) เรียงจากค่า ค่าไปหาค่าสูง ทั้งในลักษณะที่เป็นจำนวนเลข และเป็นคำร้อยละ ซึ่งปรากฏในตาราง ต่าง ๆ และได้เสนอข้อมูลโดยสรุป โดยยึดถือหลักส่วนใหญ่ (Mode Value) เป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลของรายการต่าง ๆ ที่ทำการสำรวจ

ประวัติส่วนตัวของครูในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ประวัติส่วนตัวของครูที่สำรวจมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงานของครูที่ปฏิบัติในโรงเรียน เช่น ความแตกต่างกันในค่าน เพศ, ความรู้ ประสิทธิภาพและทัศนคติเหล่านี้จะมีผลต่อการ ปฏิบัติงานในโรงเรียนได้ไม่มากนักย ดั้งนั้นจึงได้สำรวจประวัติส่วนตัวของครูมาบ้างดังนี้ คือ (โปรดดูประกอบตารางที่ ๑ - ๗)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑

เพศ ของครู โรงเรียนประถมศึกษาคอนตัน แยกประเภทตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	ชาย	หญิง
ครูใหญ่	๖๔.๔๒	๓๑.๕๘
ครูประจำชั้นปีที่ ๑	๑๓.๓๔	๕๒.๒๖
ครูประจำชั้นปีที่ ๒	๓๐.๕๔	๖๔.๐๕
ครูประจำชั้นปีที่ ๓	๒๔.๕๓	๓๑.๔๓
ครูประจำชั้นปีที่ ๔	๑๒.๒๓	๔๓.๓๓
เฉลี่ย	๓๑.๓๕	๖๔.๒๑

เพศของครูในโรงเรียนที่สำรวจ(๑)ส่วนใหญ่ของครูใหญ่เป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๖๔.๔๒ ส่วนรองเป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๓๑.๕๘

(๒) ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๕๒.๒๖ ส่วนรองลงมาเป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๑๓.๓๔

(๓) ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๖๔.๐๕ ส่วนรองลงมาเป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๓๐.๕๔

(๔) ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๓๑.๔๓ ส่วนรองลงมาเป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๒๔.๕๓

(๕) ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๔๓.๓๓ ส่วนรองลงมาเป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๑๒.๒๓

สรุป

- ส่วนใหญ่ของครูใหญ่เป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๖๘.๘๒ ส่วนรองลงมาเป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ ๓๑.๑๘
- ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจทั้งหมดเป็นเพศหญิง เฉลี่ยร้อยละ ๖๘.๒๑ ส่วนรองลงมาเป็นเพศชาย เฉลี่ยร้อยละ ๓๑.๗๙

ตารางที่ ๒

วุฒิการศึกษาสามัญของครู โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นแยกประเภทตามตำแหน่งหน้าที่และระดับความรู้

ตำแหน่งหน้าที่	ประถมปีที่ ๔	มัธยมปีที่ ๓	มัธยมปีที่ ๖	มัธยมปีที่ ๘
ครูใหญ่	-	๕.๒๖	๗๓.๖๘	๒๑.๐๕
ครูประจำชั้นปีที่ ๑	๕.๘๕	๑๕.๓๕	๗๒.๘๖	๓.๒๒
ครูประจำชั้นปีที่ ๒	๗.๑๕	๑๖.๖๗	๖๘.๐๕	๗.๑๕
ครูประจำชั้นปีที่ ๓	-	๑๖.๓๓	๗๗.๕๖	๖.๑๒
ครูประจำชั้นปีที่ ๔	-	๑๒.๑๒	๘๒.๕๓	๕.๘๘
เฉลี่ย	๒.๓๙	๑๕.๕๕	๗๕.๕๒	๕.๕๔

วุฒิการศึกษาสามัญของครู โรงเรียนที่สำรวจ ส่วนใหญ่ของครูใหญ่มีความรู้จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๘ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๗๒.๘๖ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๖๘.๐๕ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นปีที่ ๓ จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๗๗.๕๓

สรุป

- วุฒิการศึกษาสามัญของครูใหญ่ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๘ ส่วนรองลงมาได้แก่จบชั้นมัธยมปีที่ ๘ ประมาณร้อยละ ๒๑.๐๕

๒. วุฒิการศึกษาสามัญของครูที่สำรวจในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นทั้งหมด.
ส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ เฉลี่ยร้อยละ ๓๕.๔๒ ส่วนรองลงมาได้แก่จบชั้นมัธยมปีที่ ๓
เฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๕๔

ตารางที่ ๓

วุฒิการศึกษาทางครูของครูโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นแยกประเภทตามตำแหน่ง
หน้าที่และระดับความรู้

ตำแหน่งหน้าที่	ป.หรือเทียบ เท่า %	ป.ป.-ป.กศ. หรือเทียบเท่า %	ป.ม.-อ.กศ. หรือเทียบ เท่า	ค.บ-กฐ.บ. %	ปริญญาอื่น %	ไม่มีวุฒิก %
ครูใหญ่	๑๕.๒๕	๓๑.๕๘	๓๖.๘๔	-	๕.๒๖	๑๑.๕๓
ครูประจำชั้นปีที่ ๑	๒๔.๑๔	๔๕.๑๖	๑๒.๕๑	-	-	๑๗.๑๙
ครูประจำชั้นปีที่ ๒	๑๕.๑๔	๓๘.๑๘	๗.๑๔	-	-	๓๙.๕๔
ครูประจำชั้นปีที่ ๓	๑๕.๒๕	๔๗.๑๕	๘.๑๖	-	๒.๑๔	๑๘.๓๗
ครูประจำชั้นปีที่ ๔	๑๒.๑๒	๔๓.๕๑	๒๑.๕๕	-	๒.๕๕	๑๕.๕๖
เฉลี่ย	๑๗.๑๔	๔๓.๑๗	๑๗.๓๕	-	๑.๗๕	๑๗.๓๘

จากการสำรวจส่วนใหญ่ของครูใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับ ป.ม.-อ.กศ. หรือเทียบเท่า
ประมาณร้อยละ ๓๖.๘๔ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีวุฒิการศึกษาระดับ ป.ป.-
ป.กศ. หรือเทียบเท่า ประมาณร้อยละ ๔๕.๑๖ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
มีวุฒิการศึกษาระดับ ป.ป.-ป.กศ. หรือเทียบเท่า ประมาณร้อยละ ๓๘.๑๘ ส่วนใหญ่ของ
ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีวุฒิการศึกษาระดับ ป.ป.-ป.กศ. หรือเทียบเท่า ประมาณร้อยละ
๔๗.๑๕ ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีวุฒิระดับ ป.ป.-ป.กศ. หรือเทียบ

เท่าประมาณร้อยละ ๔๓.๕๐

สรุป

- ๑. ส่วนใหญ่ของครูใหญ่ในโรงเรียนที่สำรวจ มีวุฒิ การศึกษาทางครู ป.ม.-
อ.กศ. หรือเทียบเท่า ประมาณร้อยละ ๓๖.๔๔
ส่วนรองลงมาได้แก่วุฒิ ป.ป.-ป.กศ. หรือเทียบเท่าประมาณร้อยละ
๓๑.๕๔
- ๒. ส่วนใหญ่ของครูทั้งหมดในโรงเรียนที่สำรวจ มีวุฒิการศึกษาทางครู วุฒิ
ป.ป.-ป.กศ. หรือ เทียบเท่า เฉลี่ยร้อยละ ๔๓.๑๓
ส่วนรองลงมา เป็นที่น่าสนใจเกิดจามีระดับ ได้เดียวกัน คือ วุฒิ ป. หรือ
เทียบเท่า วุฒิ ป.ม.- อ.กศ. หรือเทียบเท่า, และไม่มีวุฒิกู เฉลี่ยร้อย
ละ ๑๗.๒๕
- ๓. เป็นที่น่าสนใจเกิดจ่า ไม่มีครูวุฒิ ค.ม.- กศ.บ. ในการสำรวจครั้งนี้เลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔

จำนวน ครู ผู้มีประสบการณ์ทาง โสคทัศนศึกษา แยกประเภทตามประสบการณ์และตำแหน่งหน้าที่

ประสบการณ์	ครูใหญ่	ครูประจำชั้น	ครูประจำชั้น	ครูประจำชั้น	ครูประจำชั้น	รวมเฉลี่ย
	%	ปีที่ ๑ %	ปีที่ ๒ %	ปีที่ ๓ %	ปีที่ ๔ %	
เคยเรียนวิชา โสคทัศนศึกษามาแล้ว	๒๕.๕๑	๓๓.๕๕	๓๐.๕๔	๔๖.๕๔	๒๖.๕๑	๓๓.๕๑
เป็นเวลา ๑ - ๓ เดือน	๑๑.๓๖	๓.๒๒	๔.๓๖	๔.๐๘	๒.๔๔	๕.๒๕
เป็นเวลา ๔ - ๑๒ เดือน	๕.๘๘	๑.๖๑	๔.๓๖	๔.๐๘	๔.๘๘	๔.๒๕
เป็นเวลา ๑๓ เดือนขึ้นไป	๑๑.๓๖	๓๔.๓๑	๒๑.๕๓	๓๘.๓๘	๒๕.๒๓	๒๓.๕๕
เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชา โสคทัศนศึกษา	๑๑.๓๖	๑๖.๑๓	๑๑.๕๐	๒.๐๘	๕.๓๖	๑๒.๓๕
เป็นเวลา ๑ - ๗ วัน	๑๑.๓๖	๑.๖๑	๕.๓๖	๒.๐๘	๒.๔๔	๒.๑๓
เป็นเวลา ๘ - ๓๐ วัน	๕.๘๘	๘.๐๖	๔.๓๖	๐	๔.๘๘	๔.๓๖
เป็นเวลา ๓๑ - ๔๕ วัน	-	-	-	-	-	-
เป็นเวลา ๔๖ - ๖๐ วัน	๕.๘๘	๖.๕๕	๒.๓๘	-	๒.๔๔	๓.๕๓
เป็นเวลา ๖๑ วัน ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-
เคยศึกษาหาความรู้จากตำราและคำบรรยาย	๑๑.๒๘	๒๑.๕๘	๒๑.๘๕	๓๘.๓๘	๓๑.๕๐	๓๓.๘๘
ไม่เคยมีความรู้มาถนัดเลย	๑๖.๖๔	๖.๕๕	๔.๓๖	๔.๐๘	๔.๘๘	๗.๓๖
อื่น ๆ	-	๖.๕๕	๕.๓๖	๘.๑๖	๔.๘๘	๕.๓๕

จากการสำรวจปรากฏผลว่า

๑. ส่วนใหญ่ของผู้ที่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาแล้วในวิชาครู ได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๘๖.๕๔ ส่วนมากใช้เวลาเรียนเป็นเวลา ๑๓ เดือนขึ้นไป ประมาณร้อยละ ๓๘.๓๘

ส่วนรองของผู้ที่เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาแล้วในวิชาครู ได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๔๓.๕๕ ส่วนมากใช้เวลาเรียนเป็นเวลา ๓ เดือน และเวลา ๑๓ เดือนขึ้นไป มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑๑.๗๖

๒. ส่วนใหญ่ของผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาโสตทัศนศึกษา ได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑๖.๑๓ ส่วนมากใช้เวลาอบรมเป็นเวลา ๘ - ๓๐ วัน ประมาณร้อยละ ๘.๐๖

ส่วนรองของผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาโสตทัศนศึกษาได้แก้ครูใหญ่และครูประจำชั้นปีที่ ๒ มีระดับได้เดียวกันประมาณร้อยละ ๑๑.๘๓ ใช้เวลาอบรมเป็นเวลา ๘ ถึง ๓๐ วัน ประมาณร้อยละ ๕.๘๘

๓. ส่วนใหญ่ของผู้ที่เคยศึกษาหาความรู้จากตำราและคำบรรยาย ได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๔๓.๕๐ ส

ส่วนรองของผู้ที่เคยศึกษาหาความรู้จากตำราและคำบรรยายได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๘๒.๘๕

๔. ส่วนใหญ่ของผู้ที่ไม่เคยมีความรู้ทางโสตทัศนศึกษามาก่อนได้แก้ครูใหญ่ประมาณร้อยละ ๑๖.๖๘

ส่วนรองของผู้ที่ไม่เคยมีความรู้ทางโสตทัศนศึกษามาก่อนได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๖.๘๕

๕. ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นปีที่ ๒ มีประสบการณ์อื่น ๆ นอกจากนี้ประมาณร้อยละ ๘.๓๒

ส่วนรองได้แก้ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๘.๑๕

สรุป

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจทั้งหมด เคยเรียนวิชาไสทศศึกษามาแล้วและเคยศึกษาหาความรู้จากตำราและคำบรรยายมีระดับใกล้เคียงกัน เฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๖๗ และส่วนใหญ่ใช้เวลาเรียนเป็นเวลา ๑๓ เดือน ขึ้นไปเฉลี่ยร้อยละ ๒๗.๕๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจทั้งหมด เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาไสทศศึกษาเฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๓๔ ส่วนใหญ่ใช้เวลาอบรมเป็นเวลา ๔ - ๓๑ วัน เฉลี่ยร้อยละ ๕.๒๕

๒. ส่วนน้อยของครูที่สำรวจทั้งหมด ไม่เคยมีความรู้มาก่อนเลย เฉลี่ยร้อยละ ๗.๓๖ และอื่น ๆ อีก เฉลี่ยร้อยละ ๕.๗๔

ตารางที่ ๕

การสังเกตปฏิบัติการของนักเรียนภายหลังการใช้ไสทศศนุกรรม แยกประเภทตามปฏิบัติการของนักเรียนและตำแหน่งหน้าที่ของผู้สังเกต

ปฏิบัติการของนักเรียน	ครูใหญ่ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๑ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๒ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๓ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๔ %	รวมเฉลี่ย %
แสดงความเบื่อกหน้าย	-	-	-	-	-	-
ไม่แสดงปฏิบัติการโต้ตอบ เลย (ผลเรียนคงที่)	๑๑.๗๖	-	๒.๕๕	-	๕.๕๒	๕.๗๔
มีความสนใจในอุปกรณ์ และการสอน (ผลเรียน ไม่ดีขึ้น)	๑๖.๖๔	๕๐.๗๒	๓๘.๕๕	๒๒.๕๕	๑๖.๖๗	๒๗.๐๗
มีความกระตือรือร้นใน บทเรียนดีขึ้น (ผลเรียน ดีขึ้น)	๖๔.๗๖	๕๕.๘๔	๕๘.๕๕	๗๗.๕๖	๖๘.๐๕	๖๔.๗๕
อื่น ๆ	๕.๘๘	๓.๒๒	-	๒.๐๔	๕.๗๖	๓.๑๘

จากการสังเกตของครูผู้รับการสำรวจปรากฏผลดังนี้ คือ :-

๑. หลังจากการใช้สื่อทัศนูปกรณ์แล้วนักเรียนแสดงความเบื่อหน่ายไม่มีเลย
๒. ส่วนใหญ่ที่สังเกตว่าเมื่อใช้สื่อทัศนูปกรณ์แล้วนักเรียนไม่ได้แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเลย (ผลเรียนคงที่) ได้แก่ครูใหญ่ ประมาณร้อยละ ๑๑.๗๖
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๘.๕๒
๓. ส่วนใหญ่ที่สังเกตว่า เมื่อใช้สื่อทัศนูปกรณ์แล้ว นักเรียนมีความสนใจในอุปกรณ์และการสอน (ผลเรียนไม่ดีขึ้น) ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๔๐.๓๒
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๓๘.๘๕
๔. ส่วนใหญ่ที่สังเกตว่า เมื่อใช้สื่อทัศนูปกรณ์แล้ว นักเรียนมีความกระตือรือร้นในบทเรียนดีขึ้น (ผลเรียนดีขึ้น) ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๖๘.๐๕
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูใหญ่ ประมาณร้อยละ ๖๔.๗๖
๕. ส่วนใหญ่ที่สังเกตเห็น ปฏิกริยาอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นอย่างไร ได้แก่ ครูใหญ่ ประมาณร้อยละ ๕.๔๘
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๔.๗๖

สรุป

จากการสังเกตของครูส่วนใหญ่พบว่าหลังจากการใช้สื่อทัศนูปกรณ์แล้วนักเรียนมีความกระตือรือร้นในบทเรียนดีขึ้น (ผลเรียนดีขึ้น) เฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๗๕
ส่วนรองลงมาได้แก่นักเรียนมีความสนใจในอุปกรณ์และการสอน (ผลเรียนไม่ดีขึ้น) เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๐๑

ตารางที่ ๖

เหตุผลของครูเกี่ยวกับการใช้ โสภิตศนูปรณ
แยกประเภทตามลักษณะของเหตุผลและตำแหน่งหน้าที่

เหตุผล	ครูใหญ่ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๑ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๒ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๓ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๔ %	เฉลี่ย %
ไม่จำเป็นเพราะเสียเวลา	๕.๘๘	-	๓.๑๘	-	-	๒.๖๐
ไม่สำคัญ สำคัญที่ครูผู้สอน	๕.๘๘	๑๑.๒๙	๑๑.๘๐	๑๒.๒๘	๓.๓๒	๘.๓๓
จำเป็นเพราะช่วยให้นัก เรียนเข้าใจบทเรียน ดีขึ้น	๓๐.๕๘	๓๒.๖๘	๖๘.๒๙	๓๓.๘๓	๘๐.๒๘	๓๘.๒๖
ขอใช้ โสภิตศนูปรณเพราะ ช่วยผ่อนคลายแรงสอน	๑๖.๖๘	๑๖.๑๓	๑๘.๒๙	๑๘.๒๙	๒๙.๒๓	๑๘.๑๓
อื่น ๆ	-	-	๒.๓๘	-	-	๐.๘๓

จากเหตุผลของครูเกี่ยวกับการใช้ โสภิตศนูปรณปรากฏผลดังนี้ :-

- ส่วนใหญ่ของครูที่เห็นว่า โสภิตศนูปรณไม่จำเป็นเพราะเสียเวลา ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๓.๑๘ ส่วนรองลงมาได้แก่ครูใหญ่ ประมาณร้อยละ ๕.๘๘
- ส่วนใหญ่ของครูที่เห็นว่า โสภิตศนูปรณไม่สำคัญ สำคัญที่ครูผู้สอน ได้แก่

ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑๒.๒๔

ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๑ และครูประจำชั้นปีที่ ๒ มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑๑.๕๕

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่เห็นจำเป็น ใส่ศกัศนุปรกรณจั้เป็น เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๕๖.๒๔

ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๓๓.๕๖

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่ชอบใช้ใส่ศกัศนุปรกรณจั้เพราะช่วยผ่อนคลายแรงสอนของครู ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๒๕.๒๗

ส่วนรองลงมาได้แก่ครูใหญ่และครูประจำชั้นปีที่ ๑ มีระดับได้เดียวกันประมาณร้อยละ ๑๖.๒๔

๕. ครูที่มีเหตุผลอื่น ๆ แต่ไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นอะไรบ้างนั้น ได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ แต่เพียงชั้นเดียว

สรุป

๑. ส่วนใหญ่ของครูผู้สำรวจ มีเหตุผลจำเป็นใส่ศกัศนุปรกรณจั้เป็นเพราะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนดีขึ้น เฉลี่ยร้อยละ ๓๔.๒๒

ส่วนรองลงมาได้แก่เหตุผลที่ว่า ครูชอบใช้ใส่ศกัศนุปรกรณจั้เพราะช่วยผ่อนคลายแรงสอน เฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๑๒

๒. เหตุผลที่ว่า ไม่จำเป็นเพราะเสียเวลา มีเพียง ๒ เฉลี่ยร้อยละ ๒.๖๐

เท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๗

ความเห็นของครูเกี่ยวกับการปรับปรุงหมวดวิชาสังคมศึกษา
แยกประเภทตามงานและตำแหน่งหน้าที่

งาน	ครูใหญ่ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๑ %	ครูประจำชั้น ปีที่ ๒ %	ครูประจำ ชั้นปีที่ ๓ %	ครูประจำชั้น ปีที่ ๔ %	เฉลี่ย
วิธีสอน	๑๐.๕๓	-	-	๔.๐๘	๒.๔๕	๓.๔๑
การจัดตารางสอน	-	๓.๒๒	๔.๓๖	๑๐.๒๐	๗.๓๒	๔.๓๐
หนังสืออ่านประกอบ	๑๕.๗๕	๑๖.๑๓	๒๘.๕๖	๒๐.๔๑	๒๐.๘๓	๒๐.๓๔
หลักสูตรและประมวล การสอน	๒๖.๓๒	๑๕.๓๕	๑๔.๒๕	๑๖.๓๓	๔.๘๘	๑๖.๒๓
สื่อทัศนูปกรณ์ อื่น ๆ	๕๗.๓๗	๕๖.๕๕	๕๑.๓๘	๔๘.๕๘	๕๘.๕๔	๕๒.๗๔

จากการสำรวจความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงานของวิชาสังคมศึกษาเป็นครั้งแรกนั้น
ปรากฏผลดังต่อไปนี้ :-

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่จะปรับปรุงวิธีสอนเป็นสิ่งแรกได้แก่ครูใหญ่ ประมาณร้อยละ ๑๐.๕๓
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๐๘
๒. ส่วนใหญ่ของครูที่จะปรับปรุงการจัดตารางสอนเป็นสิ่งแรกได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๓
ประมาณร้อยละ ๑๐.๒๐
ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๗.๓๒

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่จะปรับปรุงหนังสืออ่านประกอบเป็นสิ่งแรก ได้แก่ครูประจำ
ชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๒๘.๕๖
ส่วนรองลงมาได้แก่ ครูประจำชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ มีระดับใกล้เคียงกัน ประมาณ
ร้อยละ ๒๐.๖๒

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่จะปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอนเป็นสิ่งแรก ได้แก่ครู
ใหญ่ ประมาณร้อยละ ๒๖.๓๒

ส่วนรองลงมาได้แก่ ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๑๕.๓๕

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่จะปรับปรุง โสตทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งแรก ได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔
ประมาณร้อยละ ๕๘.๕๔

ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๕๖.๔๕

สรุป

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจจะปรับปรุงโสตทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งแรก เฉลี่ยร้อยละ ๕๒.๓๔
โดยเฉพาะครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๕๘.๕๔

ส่วนรองของครูที่สำรวจจะปรับปรุงหนังสืออ่านประกอบเป็นสิ่งแรก เฉลี่ยร้อยละ
๒๐.๓๔ โดยเฉพาะครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๒๘.๕๖

๒. ส่วนน้อยของครูที่สำรวจจะปรับปรุงวิธีสอน เฉลี่ยร้อยละ ๓.๔๑ โดยเฉพาะครู
ใหญ่ ประมาณร้อยละ ๑๐.๕๓

๓. เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนใหญ่ของครูผู้ที่ได้รับการสำรวจ ต้องการจะปรับปรุงโสต
ทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งแรก เฉลี่ยร้อยละ ๕๒.๓๔ การวิเคราะห์ผลดังกล่าวได้สรุปไว้แล้ว เป็นการวิเคราะห์
ผลตามข้อมูลที่ได้รวบรวมมา ซึ่งอาจจะคลาดเคลื่อนได้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เอน
เอียง (Biased) เพื่อที่จะช่วยเหลือและมีน้ำใจจิตต่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ หากแต่
ว่าค่าของตัวเลขที่รวบรวมได้มานั้น ก็ยังมีได้มีค่าสูงจนเกินไป จนมีอาจจะเชื่อถือได้

ตารางที่ ๔

การบริหาร โสภทัศน์ศึกษา

ลำดับที่	รายการ เกี่ยวกับการบริหาร โสภทัศน์ศึกษา	ไม่ตอบ %	มีหรือเคย %	ไม่มีหรือไม่เคย เพราะเห็นจํา ไม่จําเป็น %	ยังไม่มีและ ต้องการจะ มี %
๑.	จำนวน โรงเรียนที่มีผู้รับนิคมอบในด้าน โสภทัศน์ปกครอง	-	๑๐.๕๓	๕.๒๖	๘๔.๒๑
๒.	จำนวน โรงเรียนที่มีผู้เชิญชวนมาช่วย เลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์	-	๕.๒๖	๑๕.๗๙	๗๘.๙๕
๓.	จำนวน โรงเรียนที่มีผู้เชิญชวนมาแนะนำ เกี่ยวกับการใช้ โสภทัศน์ปกครอง	๕.๒๖	๑๕.๗๙	๑๐.๕๓	๖๘.๑๖
๔.	จำนวน โรงเรียนที่มีห้อง เก็บวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะ	๒๑.๐๕	๕.๒๖	๑๐.๕๓	๖๓.๑๖
๕.	จำนวน โรงเรียนที่มีผู้เชิญชวนมาช่วย จัดห้อง โสภทัศน์ศึกษา	-	๑๕.๗๙	๑๐.๕๓	๗๓.๖๘
๖.	จำนวน โรงเรียนที่มีงบประมาณสำหรับ โสภทัศน์ปกครอง	-	๒๑.๐๕	๑๕.๗๙	๖๓.๑๖
๗.	จำนวน โรงเรียนที่มีเจ้าหน้าที่ประจำแผนก โสภทัศน์ปกครองโดยเฉพาะ	-	๕.๒๖	๑๐.๕๓	๘๔.๒๑
๘.	จำนวน โรงเรียนที่มีผู้มีความรู้ เกี่ยวกับ โสภทัศน์ศึกษาอยู่ใน โรงเรียน	-	๕.๒๖	๑๕.๗๙	๗๘.๙๕
๙.	จำนวน โรงเรียนที่มีครูประสานงาน โสภทัศน์ศึกษากับครูประจำชั้น	๕.๒๖	๕.๒๖	๑๕.๗๙	๗๘.๙๕
๑๐.	จำนวน โรงเรียนที่ลดเวลาสอนให้กับครูผู้ประสานงาน	๕.๒๖	๕.๒๖	๒๑.๐๕	๖๘.๑๖
๑๑.	จำนวน โรงเรียนที่มีสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์, ฟังวิทยุ, ฯลฯ	-	๑๐.๕๓	๕.๒๖	๗๘.๙๕
๑๒.	จำนวน โรงเรียนที่มีวารสาร เพื่อการศึกษาเหล่านี้	-	-	-	-

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

การบริหาร โสภทัศน์ศึกษา

ลำดับที่	รายการ เกี่ยวกับการบริหาร โสภทัศน์ศึกษา	ไม่ตอบ %	มีหรือเคย %	ไม่มีหรือไม่เคย เพราะเห็นจ ไม่จำเป็น %	ยังไม่มีและ คงการจะ มี %
	ก. อุปกรณ์การศึกษา	๓๖.๘๔	๑๕.๓๘	๕.๒๖	๔๒.๑๒
	ข. ศูนย์ศึกษา	๕๒.๖๓	๑๐.๕๓	๕.๒๖	๓๑.๕๘
	ค. ประชาศึกษา	-	๘๘.๙๓	๕.๒๖	๕.๒๖
	ง. มิตรครู	๘๔.๒๑	๑๕.๓๘	-	-
	จ. วิทยุศึกษา	๘๔.๓๔	๕.๒๖	-	-
	ฉ. วิทยากร	๘๘.๙๖	๑๐.๕๓	-	-
	ช. วารสารสำหรับครูอื่น ๆ	๘๔.๓๔	๕.๒๖	-	-
๑๓.	จำนวน โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยศึกษานิเทศก์	-	๑๕.๓๘	๑๐.๕๓	๓๓.๖๘
๑๔.	จำนวน โรงเรียนที่ครูมีส่วนช่วยในการ เลือซื้อ โสภทัศน์อุปกรณ์	๑๐.๕๓	๔๒.๑๒	๑๐.๕๓	๓๖.๘๔
๑๕.	จำนวน โรงเรียนที่ครูผู้สอนผลิต โสภทัศน์อุปกรณ์ขึ้นใช้เอง	-	๕๓.๘๘	๑๐.๕๓	๓๑.๕๘
๑๖.	จำนวน โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้ปกครองและประชาชนอื่น ๆ	-	๒๑.๐๕	๑๐.๕๓	๖๘.๔๒
๑๗.	จำนวน โรงเรียนที่มีห้องสำหรับผลิต โสภทัศน์อุปกรณ์	-	๑๐.๕๓	๑๕.๑๘	๓๓.๖๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

การบริหาร โสภทัศน์ศึกษา

ลำดับที่	รายการ เกี่ยวกับการบริหาร โสภทัศน์ศึกษา	ไม่ตอบ %	มีหรือเคย %	ไม่มีหรือไม่เคย เพราะเห็นจํา ไม่จําเป็น	ยังไม่มีและ ต้องการจะ มี %
๑๘.	จำนวนโรงเรียนที่เคยสำรวจ จำนวน โสภทัศน์ปกรณในโรงเรียน	-	๖๘.๕๒	-	๓๑.๕๘
๑๙.	จำนวนโรงเรียนที่ได้รับความร่วมมือจากองค์การและหน่วยงานต่าง ๆ	-	๓๑.๕๘	๕.๒๖	๖๓.๑๖
๒๐.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่เคยศึกษาหลักสูตร สังคมศึกษา เพื่อการใช้ โสภทัศน์ ปกชนให้เหมาะสม	-	๗๓.๖๘	-	๒๖.๓๒
๒๑.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่ต้องการ ประโยชน์จากกองอุปกรณ์การศึกษา	-	๕๗.๓๗	๑๐.๕๓	๕๒.๑๐
๒๒.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่สนใจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ โสภทัศน์ปกรณ	-	๗๘.๕๕	-	๒๑.๐๕
๒๓.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่สนับสนุนให้คณะครูศึกษาหาความรู้ด้าน โสภทัศน์ปกรณ	-	๗๘.๕๕	-	๒๑.๐๕
๒๔.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่จัดให้มีวิทยากรหรือประชุมเกี่ยวกับ โสภทัศน์ปกรณ	๕.๒๖	๒๑.๐๕	๕.๒๖	๖๘.๕๒
๒๕.	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่ฟังความคิดเห็นของครูอื่นเกี่ยวกับ โสภทัศน์ปกรณ	๕.๒๖	๖๓.๖๘	-	๒๑.๐๕
๒๖.	จำนวนโรงเรียนที่มีศูนย์ โสภทัศน์ปกรณ	๓๖.๘๕	๕.๒๖	-	๕๗.๘๘
๒๗.	จำนวนโรงเรียนที่จัดห้องหรือมุมสังคมศึกษา	๕.๒๖	๒๖.๓๘	๕.๒๖	๖๓.๑๖
๒๘.	จำนวนโรงเรียนที่มีห้องพิพิภพที่โรงเรียน	๑๐.๕๓	๑๐.๕๓	๕.๒๖	๗๓.๖๘
๒๙.	จำนวนโรงเรียนที่มีห้องสมุด	๕.๒๖	๒๑.๕๘	๑๐.๕๓	๕๒.๖๓
๓๐.	จำนวนโรงเรียนที่ใช้แหล่งชุมชนเป็น โสภทัศน์ปกรณ	๒๑.๐๕	๓๑.๕๘	๑๐.๕๓	๕๒.๑๐

การบริหาร โสตทัศนศึกษา

เป็นหน้าที่สำคัญของครูใหญ่ ที่จะดำเนินงานทั้งทางด้านบริการ การจัดหาและการจัดการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ทั้งหมด ภายในโรงเรียนให้เรียบร้อยและตรงกับความต้องการของคณะครูในโรงเรียน ตลอดจนมีหน้าที่เชื้อเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในโรงเรียน และส่งเสริมให้คณะครูออกไปหาความรู้เกี่ยวกับ โสตทัศนอุปกรณ์ภายนอกโรงเรียนอีกด้วย จากการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ (โปรคตุประกอบตารางที่ ๔ หน้า ๕๗)

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีประมาณร้อยละ ๘๔.๒๑
๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ประมาณร้อยละ ๗๘.๕๔
๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำเกี่ยวกับการใช้ โสตทัศนอุปกรณ์ประมาณร้อยละ ๖๔.๘๒
๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ โดยเฉพาะ ประมาณร้อยละ ๖๓.๑๖
๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีผู้เชี่ยวชาญ มาจัดห้องโสตทัศนศึกษา ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๔
๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีเงินงบประมาณสำหรับ โสตทัศนอุปกรณ์โดยเฉพาะ ประมาณร้อยละ ๖๓.๑๖
๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีเจ้าหน้าที่ประจำแผนกโสตทัศนศึกษา โดยเฉพาะ ประมาณร้อยละ ๘๔.๒๑
๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีผู้ที่มีความรู้ทางโสตทัศนศึกษาอยู่ในโรงเรียน ประมาณร้อยละ ๗๘.๕๔
๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์ และต้องการจะมีผู้ประสานงานโสตทัศนศึกษา ระหว่างผู้บริหารงานโสตทัศนศึกษากับครูประจำชั้น ประมาณร้อยละ ๗๘.๕๔

๑๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการลดเวลาให้กับครูผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้บริหาร ใสศัสนศึกษา กับครูประจำชั้น ประมาณร้อยละ ๖๘.๘๒
๑๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการมีสถานที่เฉพาะสำหรับฉายภาพยนตร์และฟังวิทยุ ฯลฯ ประมาณร้อยละ ๗๘.๘๘
๑๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีวารสารประชาศึกษามากที่สุด ประมาณร้อยละ ๘๘.๘๗
- ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการมีหนังสืออุปกรณ์การศึกษาประมาณร้อยละ ๘๒.๑๐
๑๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยศึกษานิเทศก์ ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๘
๑๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีหรือเคยให้ครูมีส่วนช่วยในการเลือกซื้อใสศัสนอุปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๘๒.๑๐ เป็นที่น่าสังเกตว่า ร้อยละ ๖๖.๘๘ ยังไม่มีการให้ครูมีส่วนช่วยในการเลือกซื้อใสศัสนอุปกรณ์ร้อยละ ๗๖.๘๘ ซึ่งมีอัตราร้อยละไม่ต่างกันมากนัก
๑๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีหรือเคยให้ครูผู้สอนผลิตใสศัสนอุปกรณ์ขึ้นใช้เอง ประมาณร้อยละ ๕๗.๘๘
๑๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองและประชาชนอื่น ๆ ประมาณร้อยละ ๖๘.๘๒
๑๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการมีห้องสำหรับผลิตใสศัสนอุปกรณ์โดยเฉพาะ ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๘
๑๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีและเคยทำการสำรวจจำนวนใสศัสนอุปกรณ์ในโรงเรียนประมาณร้อยละ ๖๘.๘๒
๑๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่เคยมีการรับความร่วมมือจากองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ประมาณร้อยละ ๖๓.๑๖

๒๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจครูใหญ่เคยศึกษาหลักสูตร สังคมศึกษา เพื่อนำสื่อทัศนูปกรณ์มาใช้ได้อย่างเหมาะสมประมาณร้อยละ ๗๓.๖๔
๒๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจครูใหญ่เคยได้รับประโยชน์จากกองอุปกรณ์การศึกษา ประมาณร้อยละ ๔๗.๓๗ ส่วนรองลงมายังไม่เคยและต้องการจะได้รับประโยชน์จากกองอุปกรณ์การศึกษา ประมาณร้อยละ ๕๒.๖๓
๒๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจครูใหญ่มีความสนใจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๘๓.๕๕
๒๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจครูใหญ่เคยสนับสนุนให้ครูประจำชั้นได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์เพิ่มเติมเสนอ ประมาณร้อยละ ๗๕.๕๕
๒๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีการเชิญวิทยากรมาปาฐกถา หรือจัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๖๕.๕๒
๒๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจครูใหญ่เคยฟังความเห็นของครูอื่น เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๗๓.๖๔
๒๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีศูนย์สื่อทัศนูปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๕๗.๘๕
๒๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีการจัดห้องหรือมุมสังคมศึกษา ประมาณร้อยละ ๖๓.๑๖
๒๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีการมีห้องพิพิธภัณฑ์โรงเรียนประมาณร้อยละ ๗๓.๖๔
๒๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีการมีห้องสมุดของโรงเรียน ประมาณร้อยละ ๕๒.๖๓
๓๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีการจะมีการใช้แหล่งชุมนุมชนเป็นสื่อทัศนูปกรณ์ ๕๒.๖๓

สรุป

การบริหาร โสภทัสนศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นมีสิ่งที่น่าสนใจดังนี้คือ

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังขาดแคลนและมีความต้องการสูงสุดเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบในด้าน โสภทัสนูปกรณ์ และเจ้าหน้าที่ประจำแผนก โสภทัสนูปกรณ์โดยเฉพาะประมาณร้อยละ ๔๔.๒๑

ส่วนรองลงไปมีขาดแคลนและมีความต้องการคือ ผู้เชี่ยวชาญมาร่วมเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียน, ผู้มีความรู้เกี่ยวกับ โสภทัสนศึกษาอยู่ในโรงเรียน, ครูผู้ประสานงาน โสภทัสนศึกษาระหว่างผู้บริหารและครูประจำชั้น และสถานที่จัดโดยเฉพาะสำหรับฉายภาพยนตร์, ฟังวิทยุ, ใช้เครื่องมือ โสภทัสนศึกษาต่าง ๆ ประมาณร้อยละ ๓๔.๕๔

๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีการบริหาร โสภทัสนศึกษาด้านเหล่านี้สูงสุดคือ ครูใหญ่สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ โสภทัสนูปกรณ์และสนับสนุนให้คณะครูไปศึกษาหาความรู้หรือรับการอบรมตลอดจนเข้าชมกิจการของ โสภทัสนศึกษาจากโรงเรียนอื่น ๆ และงานนิทรรศการอื่น ๆ ประมาณร้อยละ ๓๔.๕๔

ส่วนรองของโรงเรียนที่สำรวจมีการบริหาร โสภทัสนศึกษาด้านเหล่านี้คือครูใหญ่เคยสำรวจ หรือ ศึกษาหลักสูตรของเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา เพื่อการใช้ โสภทัสนูปกรณ์ให้เหมาะสม และครูใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของครูอื่น ๆ เกี่ยวกับ โสภทัสนูปกรณ์ ประมาณร้อยละ ๓๓.๖๔

๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีหนังสือประชาศึกษามากที่สุด ประมาณร้อยละ ๔๕.๔๓

ส่วนรองของโรงเรียนที่สำรวจมีหนังสืออุปกรณ์การศึกษาและนิทรรศการ ระบุได้เสียกัน ประมาณร้อยละ ๑๕.๓๕

ตารางที่ ๖

ความต้องการวัสดุอุปกรณ์ของ โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น แยกประเภทตามราย
ชื่อวัสดุอุปกรณ์และความต้องการ

ลำดับที่	รายชื่อวัสดุอุปกรณ์	มี %	ไม่มี %	ต้องการ %	ไม่ต้องการ %
๑.	กระดานดำ	๙๔.๓๒	๕.๘๘	๙๓.๐๖	๕๒.๙๔
๒.	แผนที่	๓๖.๔๘	๒๓.๕๓	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๓.	ลูกโลก	๓๖.๔๘	๒๓.๕๓	๓๐.๕๘	๒๙.๔๑
๔.	ป้ายนิเทศ	๒๙.๔๑	๓๐.๕๘	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๕.	รูปภาพ	๒๓.๕๓	๓๖.๔๘	๙๔.๓๐	๕.๘๘
๖.	แผนภูมิ	๑๖.๖๔	๘๒.๓๕	๙๔.๓๐	๕.๘๘
๗.	ภาพถ่าย	๑๖.๖๔	๘๒.๓๕	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๘.	ของจริง-ของตัวอย่าง	๑๑.๓๖	๘๒.๓๕	๙๔.๓๐	๕.๘๘
๙.	แผนภาพ	๑๑.๓๖	๘๘.๒๓	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๑๐.	ภาพผนัง	๑๑.๓๖	๘๘.๒๓	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๑.	โปสเตอร์	๕.๘๘	๙๔.๓๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๒.	ของจำลอง	๕.๘๘	๙๔.๓๐	๓๖.๔๘	๒๓.๕๓
๑๓.	ภาพเขียน	๕.๘๘	๙๔.๓๐	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๑๔.	พิพิธภัณฑ์โรงเรียน	๕.๘๘	๙๔.๓๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๕.	กระดานผ้าสาส์	๕.๘๘	๙๔.๓๐	๙๔.๓๐	๕.๘๘
๑๖.	ไดออรามา	-	๑๐๐	๓๐.๕๘	๒๙.๔๑
๑๗.	ของลอยแบบ	-	๑๐๐	๓๐.๕๘	๒๙.๔๑
๑๘.	ห้องสังคัมศึกษา	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔

ความต้องการวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์

ความต้องการนี้แบ่งออกเป็น ความต้องการวัสดุอุปกรณ์ ความต้องการเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ และความต้องการอุปกรณ์ ของกองอุปกรณ์การศึกษา จากการสำรวจปรากฏผลดังนี้ (โปรคตุประกอบตารางที่ ๕ หน้า ๖๔)

ความต้องการวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ มี กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐ และส่วนใหญ่ไม่ต้องการกระดานดำอีกแล้ว
๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ มี แผนที่ ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๔ และส่วนใหญ่ยังต้องการแผนที่เพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕
๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ มี ลูกโลก ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๔ และส่วนใหญ่ยังต้องการลูกโลก เพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๗๐.๕๘
๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มี ป้ายนิเทศ ประมาณร้อยละ ๗๐.๕๘ และส่วนใหญ่ยังต้องการป้ายนิเทศเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕
๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มี รูปภาพ ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๔ และส่วนใหญ่ยังต้องการรูปภาพเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐
๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มี แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕ และส่วนใหญ่ยังต้องการแผนภูมิเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐
๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มี ภาพถ่าย ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕ และส่วนใหญ่ยังต้องการภาพถ่ายเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕ เป็นที่น่าสนใจที่สุดว่า จำนวนที่ต้องการกับจำนวนที่ขาดแคลนเท่ากัน
๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มี ของจริง-ของตัวอย่าง ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕ และส่วนใหญ่ยังต้องการของจริง-ของตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐

๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจไม่มี แผนภาพ ประมาณร้อยละ ๔๘.๒๓ เป็นที่น่าสังเกตว่าส่วนใหญ่ยังต้องการแผนภาพเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๔๘.๒๓ เช่นเดียวกัน

๑๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจไม่มีภาพผนัง ประมาณร้อยละ ๔๘.๒๓ และส่วนใหญ่ยังต้องการภาพผนังเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕

๑๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจไม่มี ไปสเคอร์ ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ และส่วนใหญ่ยังต้องการไปสเคอร์เพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕

๑๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มี ของจำลอง ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ และส่วนใหญ่ยังต้องการของจำลองเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๓๖.๕๕

๑๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มี ภาพเขียน ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ และส่วนใหญ่ยังต้องการภาพเขียนเพิ่มขึ้นอีก ประมาณร้อยละ ๔๘.๒๓

๑๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มี พิพิธภัณฑสถานโรงเรียน ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ และส่วนใหญ่ยังต้องการพิพิธภัณฑสถานโรงเรียน ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕

๑๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มี กระดานดำสำคัญประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ และส่วนใหญ่ยังต้องการกระดานดำสำคัญ ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐ เช่นเดียวกัน

๑๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มี ใคอรามาเลย และส่วนใหญ่ยังต้องการใคอรามา ประมาณร้อยละ ๓๐.๕๔

๑๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีของล้อแบบ และส่วนใหญ่ยังต้องการของล้อแบบ ประมาณร้อยละ ๓๐.๕๔

๑๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีห้องสังคมศึกษาเลย และส่วนใหญ่ยังต้องการห้องสังคมศึกษา ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕

สรุป

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ไว้ในโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในโรงเรียนได้แก่ กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๔.๓๐

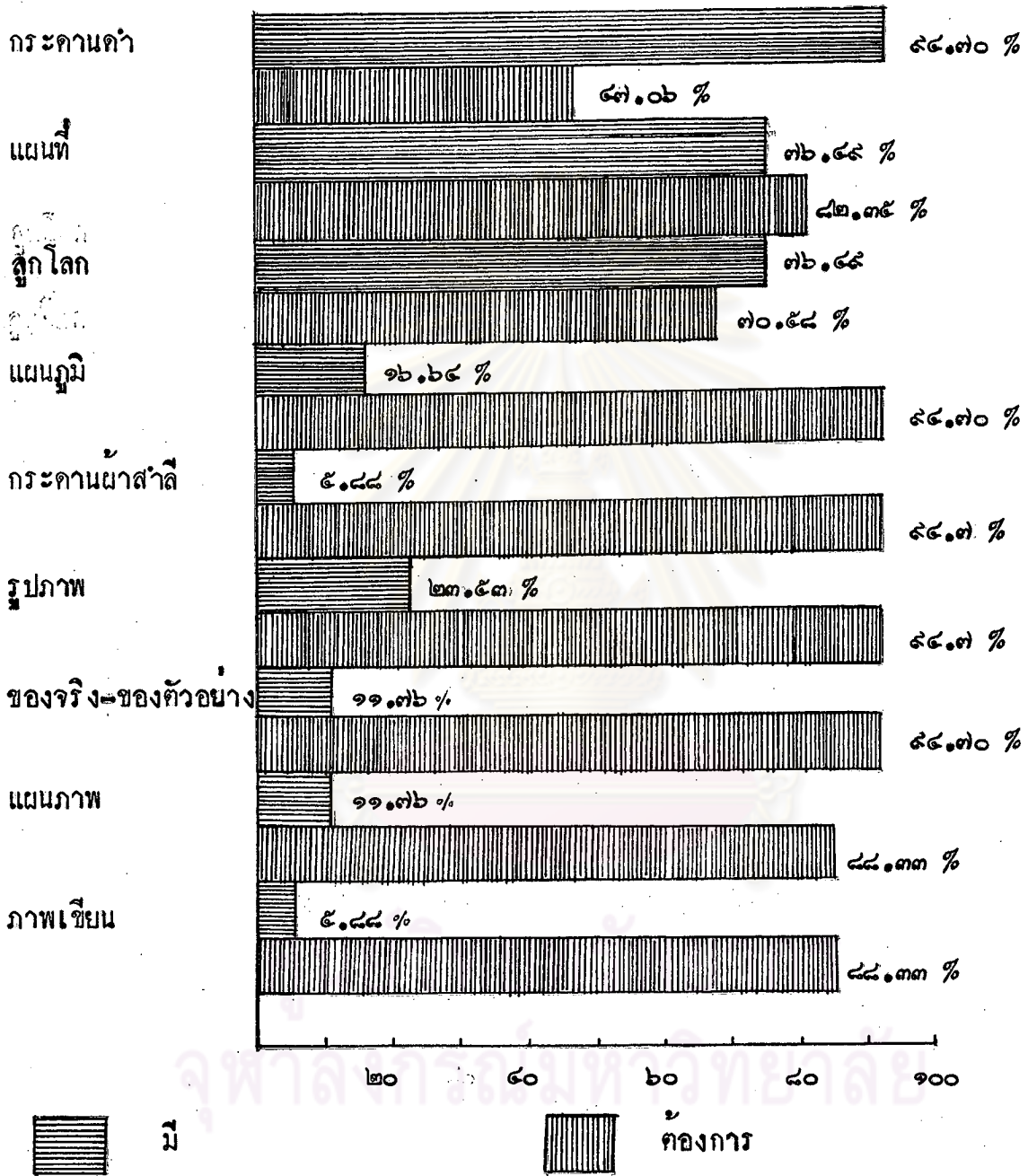
ส่วนรองลงมาได้แก่แผนที่และลูกโลก มีระดับใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕
 วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่มีอยู่ในโรงเรียนเลยได้แก่ ใคออรามา, ของล้อแบบ, และห้อง
 สังคมศึกษา, สำหรับใคออรามา และของล้อแบบ เป็นของใหม่และแปลกยังไม่ค่อยแพร่-
 หลายเป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน สำหรับห้องสังคมศึกษา คงเนื่องจากการขาดแคลนสถานที่และ
 อาคารเรียน จึงไม่สามารถแบ่งห้องเรียนมาใช้เป็นห้องสังคมศึกษาได้

๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ มีความต้องการวัสดุอุปกรณ์ เป็นจำนวน
 มากหลายชนิด วัสดุอุปกรณ์ที่ส่วนใหญ่ต้องการมากที่สุดได้แก่ แผนภูมิ, กระจกหน้าต่าง, สีส,
 รูปภาพ และของจริง ของตัวอย่าง ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐

ส่วนรองลงมาได้แก่แผนภาพและภาพเขียน ประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓

วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการน้อยที่สุดได้แก่กระดานดำ คงเนื่องจากมีจำนวนมากเพียงพอ
 กับความต้องการแล้วนั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๒ แสดงความต้องการวัสดุอุปกรณ์บางชนิดของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ ๑๑

ความต้องการ เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น แยกประเภทตามรายชื่อเครื่องมือและความต้องการ

ลำดับที่	รายชื่อเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์	มี	ไม่มี	ต้องการ	ไม่ต้องการ
๑.	ระบบขยายเสียง	๔๑.๒๘	๕๘.๘๒	๖๔.๓๐	๓๔.๓๐
๒.	วิทยุ	๓๔.๓๐	๖๔.๓๖	๓๐.๕๘	๒๘.๔๑
๓.	เครื่องเล่นจานเสียง	๒๘.๔๑	๓๐.๕๘	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๔.	แผ่นเสียง	๒๓.๕๓	๓๖.๔๘	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๕.	เทปบันทึกเสียง	๒๓.๕๓	๓๖.๔๘	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๖.	เครื่องเทปบันทึกเสียง	๒๓.๕๓	๓๖.๔๘	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๗.	สไลด์	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๘.	ฟิล์มสตริป	-	๑๐๐	๓๐.๕๘	๒๘.๔๑
๙.	ภาพโปร่งใส	-	๑๐๐	๓๖.๔๘	๒๓.๕๓
๑๐.	เครื่องฉายภาพยนตร์เสียง ๑๖ มม.	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๑.	เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๒.	เครื่องฉายภาพทึบแสง	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๓.	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖
๑๔.	เครื่องรับโทรทัศน์	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๓๖

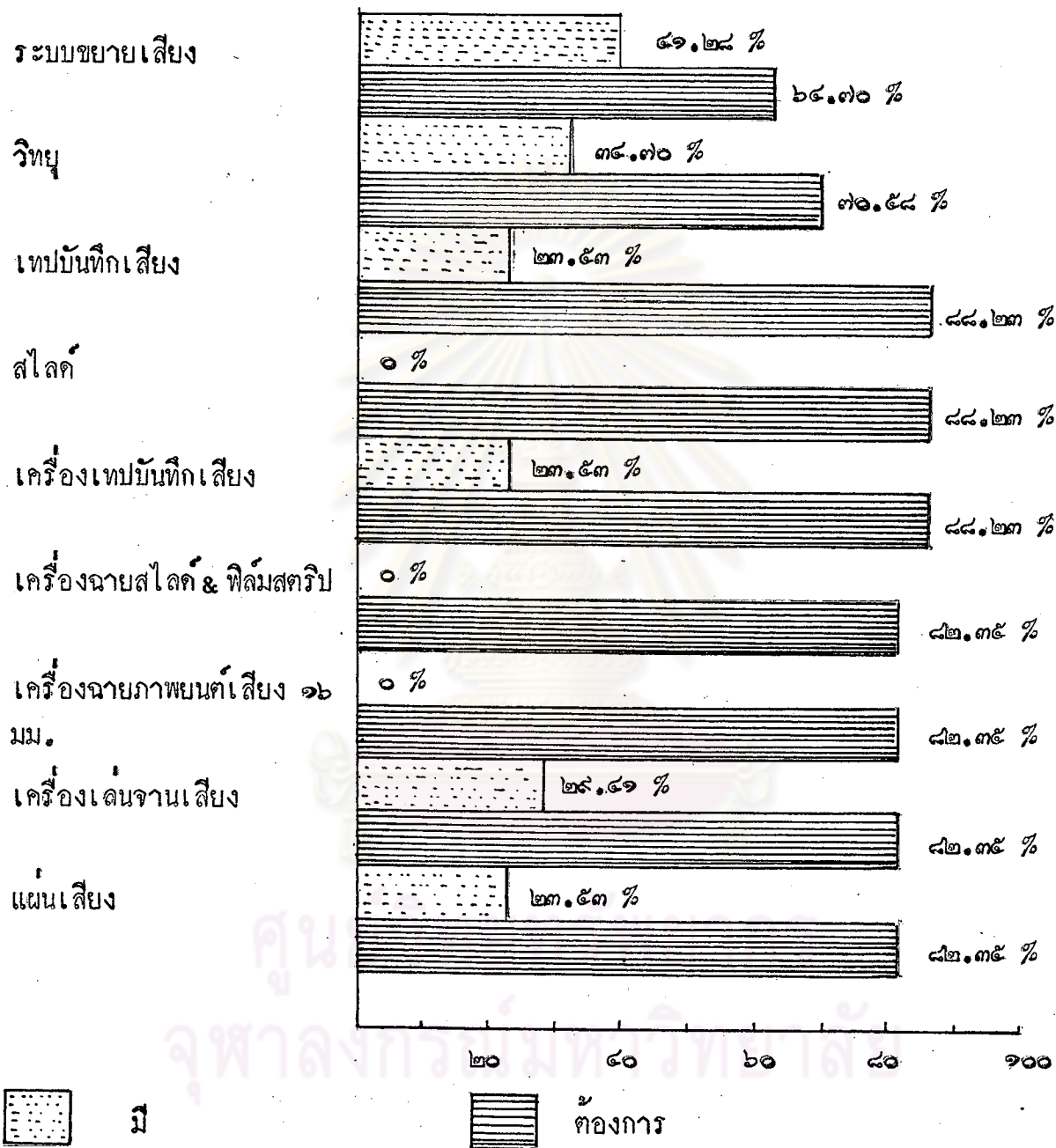
ความต้องการ โสทัศน์อุปกรณ์ (โปรดดูประกอบในตารางที่ ๑๑ หน้า ๒๕)

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่ระบบขยายเสียงประมาณร้อยละ ๕๕.๔๒ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการระบบขยายเสียงประมาณร้อยละ ๖๔.๗๐
๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีวิทยุประมาณร้อยละ ๖๔.๗๖ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการวิทยุ ประมาณร้อยละ ๗๐.๕๔
๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีเครื่องเล่นงานเสียง ประมาณร้อยละ ๗๐.๕๔ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการเครื่องเล่นงานเสียง ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕
๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีแผ่นเสียง ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการแผ่นเสียง ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕
๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีเทปบันทึกเสียง ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการเทปบันทึกเสียง ประมาณร้อยละ ๘๔.๒๓
๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีเครื่องเทปบันทึกเสียง ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕ และส่วนใหญ่มิมีความต้องการเครื่องเทปบันทึกเสียง ประมาณร้อยละ ๘๔.๒๓
๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีสไลด์เลย และส่วนใหญ่มิมีความต้องการสไลด์ ประมาณร้อยละ ๘๔.๒๓
๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีฟิล์มสตริปเลย และส่วนใหญ่มิมีความต้องการฟิล์มสตริป ประมาณร้อยละ ๗๐.๕๔
๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีภาพโปรเจกต์เตอร์เลย และส่วนใหญ่มิมีความต้องการภาพโปรเจกต์เตอร์ ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕
๑๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีเครื่องฉายภาพยนตร์เสียง ๑๖ มม. เลย และส่วนใหญ่มิมีความต้องการเครื่องฉายภาพยนตร์เสียง ๑๖ มม. ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕
๑๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีเครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๑๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีเครื่องฉายภาพทึบแสงเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการเครื่องฉายภาพทึบแสง ประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓
๑๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓
๑๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ไม่มีเครื่องรับโทรทัศน์เลย และส่วนใหญ่มีความต้องการเครื่องรับโทรทัศน์ประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓

สรุป

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังขาดเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์อยู่มาก เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่มีใช้เป็นส่วนใหญ่ในโรงเรียน ได้แก่ระบบขยายเสียง ประมาณร้อยละ ๔๑.๒๔
- ส่วนรองลงมาได้แก่ วิทยุ ประมาณร้อยละ ๓๗.๒๑
- เครื่องมือที่ไม่มีเลยได้แก่สไลด์, फिल्मสตริป, ภาพโป่งใส, เครื่องฉายภาพยนตร์เสียง ๑๖ มม, เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป, เครื่องฉายภาพทึบแสง, เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเครื่องรับโทรทัศน์
๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ มีความต้องการเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์เป็นจำนวนมาก เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่มีความต้องการเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ เทปบันทึกเสียง, สไลด์ และเครื่องเทปบันทึกเสียง, เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเครื่องรับโทรทัศน์ ประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓
- ส่วนรองลงมาได้แก่ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป, เครื่องฉายภาพยนตร์เสียง ๑๖ มม., เครื่องเล่นจานเสียง และแผ่นเสียงประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เครื่องมือชนิดใด ที่โรงเรียนขาดแคลนก็จะมี ความต้องการมากกว่าเครื่องมือชนิดอื่น ๆ

ภาพที่ ๓ แสดงความต้องการเครื่องมือโสตทัศนศึกษาบางชนิดของโรงเรียนประถมศึกษา
ก่อนต้น

ตารางที่ ๑๑

ความต้องการอุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น
แยกประเภทตามรายชื่ออุปกรณ์และความต้องการ

ลำดับที่	รายชื่ออุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา	มี	ไม่มี	ต้องการ	ไม่ต้องการ
๑.	(ส.๒๓) แผนที่ประเทศไทย	๕๑.๒๘	๕๘.๕๒	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๒.	(ส.๑๐) ขูมไฟจราจร	๑๑.๗๖	๘๘.๒๓	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๓.	(ส.๘) คู่มือไปรษณีย์	๑๑.๗๖	๘๘.๒๓	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๔.	(ส.๒) แผนที่ประเทศไทยเพื่อนบ้าน	๕.๘๘	๙๔.๑๒	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๕.	(ส.๖) ทิวทัศน์ทางพืช (ใหญ่)	๕.๘๘	๙๔.๑๒	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๖.	(ส.๓) กระจกอลามิน	๕.๘๘	๙๔.๑๒	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๗.	(ส.๒๔) อวัยวะของสัตว์ต่าง ๆ	๕.๘๘	๙๔.๑๒	๙๔.๑๒	๕.๘๘
๘.	(ส.๓๒) แผนที่ดินแดนประเทศไทย เป็นชั้น	๕.๘๘	๙๔.๑๒	๗๖.๔๕	๒๓.๕๓
๙.	(ส.๑) สัตว์ชนิดชนิดต่าง ๆ	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๐.	(ส.๓) แผนที่ภาพแบบจุด	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๑.	(ส.๔) บ้านจำลองแบบหมุด	-	๑๐๐	๙๔.๑๒	๕.๘๘
๑๒.	(ส.๕) บ้านชนบททำจากซีกบ	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๑๓.	(ส.๕) แผนที่ปูนปลาสเตอร์นูน	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๔.	(ส.๑๑) หุ่นชนชาติญี่ปุ่น	-	๑๐๐	๙๔.๑๒	๕.๘๘
๑๕.	(ส.๑๒) หุ่นแต่งกายนานาชาติ	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๑๖.	(ส.๑๓) หุ่นหลุยส์ปลาสเตอร์	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔
๑๗.	(ส.๑๔) หุ่นอาชีพมีคิส	-	๑๐๐	๗๖.๔๕	๒๓.๕๓
๑๘.	(ส.๑๕) หุ่นไอแซคนิวตัน	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๔

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่ออุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา	มี	ไม่มี	ต้องการ	ไม่ต้องการ
๑๘	(ส.๑๖) หุ่นมาโคนี	-	๑๐๐	๗๖.๕๘	๒๓.๕๓
๒๐.	(ส.๑๗) หุ่นชนชาติจีน	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๒๑.	(ส.๑๘) หุ่นบิกินี	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๕
๒๒.	(ส.๑๙) หุ่นชนชาติมองโกล	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๒๓.	(ส.๒๐) หุ่นชนชาติเอสกีโม	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๒๔.	(ส.๒๑) หุ่นอินเดียแดง	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๒๕.	(ส.๒๒) หุ่นบุคคลสำคัญต่าง ๆ	-	๑๐๐	๙๔.๗๖	๕.๘๘
๒๖.	(ส.๒๕) ชุกส์ตัวเล็ก	-	๑๐๐	๑๐๐	-
๒๗.	(ส.๒๖) บุคคลสำคัญ (เล็ก)	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๕
๒๘.	(ส.๒๗) ทรายางเครื่องใช้ชุก (ใหญ่)	-	๑๐๐	๙๔.๗๖	๕.๘๘
๒๙.	(ส.๒๘) ทรายางเครื่องใช้ชุก (เล็ก)	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๕
๓๐.	(ส.๒๙) ทรายางสัตัวชุก (ใหญ่)	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๓๑.	(ส.๓๐) แบบแผนที่สำหรับเขียน กระดานดำ	-	๑๐๐	๘๘.๒๓	๑๑.๗๖
๓๒.	(ส.๓๑) แผนที่ปูนปลาสเตอร์	-	๑๐๐	๘๒.๓๕	๑๖.๖๕

ความต้องการอุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา (โปรกฏประกอบการร่างที่

๑๑ หน้า ๗๓.)

๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๓) แผนที่ประเทศไทย
ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๒ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๓) แผนที่ประเทศไทย
ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕
๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๑) ขั้วไฟจากร
ประมาณร้อยละ ๔๔.๒๓ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๑) ขั้วไฟจากร
ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕
๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๔) ตู้ไปรษณีย์ ประมาณ
ร้อยละ ๔๔.๒๓ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๔) ตู้ไปรษณีย์ประมาณร้อยละ
๔๒.๓๕
๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒) แผนที่ประเทศไทยเพื่อน
บ้าน ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๒ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒) แผนที่ประเทศ
ไทยเพื่อนบ้านประมาณร้อยละ ๔๒.๓๕
๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๖) ทรายางพีช (ใหญ่)
ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๒ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๖) ทรายางพีช (ใหญ่)
ประมาณร้อยละ ๔๒.๒๕
๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๗) กระบองอมดินประมาณ
ร้อยละ ๕๔.๗๔ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๗) กระบองอมดินประมาณร้อยละ
๔๒.๓๕
๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๔) วิทยะของสัตว์ต่าง ๆ
ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๒ และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๔) วิทยะของสัตว์ต่าง ๆ
ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๒ เป็นที่น่าสนใจเกศจา จำนวนโรงเรียนที่มีอุปกรณ์ และต้องการอุปกรณ์
อยู่ในระดับเดียวกัน

๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๒) แผนที่ฉลุ แผนที่ประเทศไทยเป็นชิ้น ๆ ประมาณร้อยละ ๙๔.๓๐ และส่วนใหญ่ ต้องการอุปกรณ์ (ส.๓๒) แผนที่ฉลุแผนที่ประเทศไทยเป็นชิ้น ๆ ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๙

๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑) สัตว์ชนิดชนิดต่าง ๆ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๑) สัตว์ชนิดชนิดต่าง ๆ ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๑๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๓) แผนที่ภาพแบบฉลุ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๓) แผนที่แบบฉลุ ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๑๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๔) บ้านจำลองแบบหมุด อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๔) บ้านจำลองแบบหมุด ประมาณร้อยละ ๙๔.๓๐

๑๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๕) บ้านชนบททำจากซีกบ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๕) บ้านชนบททำจากซีกบ ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๑๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๕) แผนที่ปูนปลาสเตอร์นูน อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๕) แผนที่ปูนปลาสเตอร์นูน ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๑๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๑) หุ่นชนชาติญี่ปุ่น อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๑) หุ่นชนชาติญี่ปุ่น ประมาณร้อยละ ๙๔.๓๐

๑๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๒) หุ่นแต่งกายนานาชาติ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๒) หุ่นแต่งกายนานาชาติ ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๑๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๓) ทุนหลุยส์ปลาเตอร์ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๓) ทุนหลุยส์ปลาเตอร์ ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๑๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๔) ทุนอาคีมีกิส อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๔) ทุนอาคีมีกิส ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕

๑๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๕) ทุนไอแซกนิวคัน อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๕) ทุนไอแซกนิวคัน ประมาณร้อยละ ๘๒.๕๕

๑๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๖) ทุนมาโคนี อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๖) ทุนมาโคนี ประมาณร้อยละ ๗๖.๔๕

๒๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๗) ทุนชนชาติจีน อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๗) ทุนชนชาติจีน ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๒๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๘) ทุนบิกินี อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๘) ทุนบิกินี ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๒๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๑๙) ทุนชนชาติมองโกล อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๑๙) ทุนชนชาติมองโกล ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๒๓. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๐) ทุนชนชาติเอสกีโม อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๐) ทุนชนชาติเอสกีโม ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๒๔. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๑) ทุนอินเดียแดง อยู่ในโรงเรียน และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๑) ทุนอินเดียแดง อยู่ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๒๕. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๒) ทุนบุคคลสำคัญต่าง ๆ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่ต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๒) ทุนบุคคลสำคัญ ประมาณร้อยละ ๙๔.๗๖

๒๖. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๕) ชุดสัตว์เล็ก อยู่ในโรงเรียนเลย และเป็นที่น่าสังเกตว่าทุกโรงเรียนมีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๕) ชุดสัตว์เล็กทั้งนั้น

๒๗. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๖) บุคคลสำคัญ (เล็ก) อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๖) บุคคลสำคัญ (เล็ก) ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๒๘. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๗) ทรายางเครื่องใช้ชุด (ใหญ่) อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๗) ทรายางเครื่องใช้ชุดใหญ่) ประมาณร้อยละ ๙๔.๗๐

๒๙. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๘) ทรายางเครื่องใช้ชุด (เล็ก) อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๘) ทรายางเครื่องใช้ชุด (เล็ก) ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

๓๐. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๒๙) ทรายางสัตว์ชุด (ใหญ่) อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๒๙) ทรายางสัตว์ชุด (ใหญ่) ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๓๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๓๐) แบบแผนสำหรับเขียนกระดานคำ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๓๐) แบบแผนสำหรับเขียนกระดานคำ ประมาณร้อยละ ๘๘.๒๓

๓๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจ ยังไม่มีอุปกรณ์ (ส.๓๑) แผนที่ปูนปลาสเตอร์ อยู่ในโรงเรียนเลย และส่วนใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ (ส.๓๑) แผนที่ปูนปลาสเตอร์ประมาณร้อยละ ๘๒.๓๕

สรุป

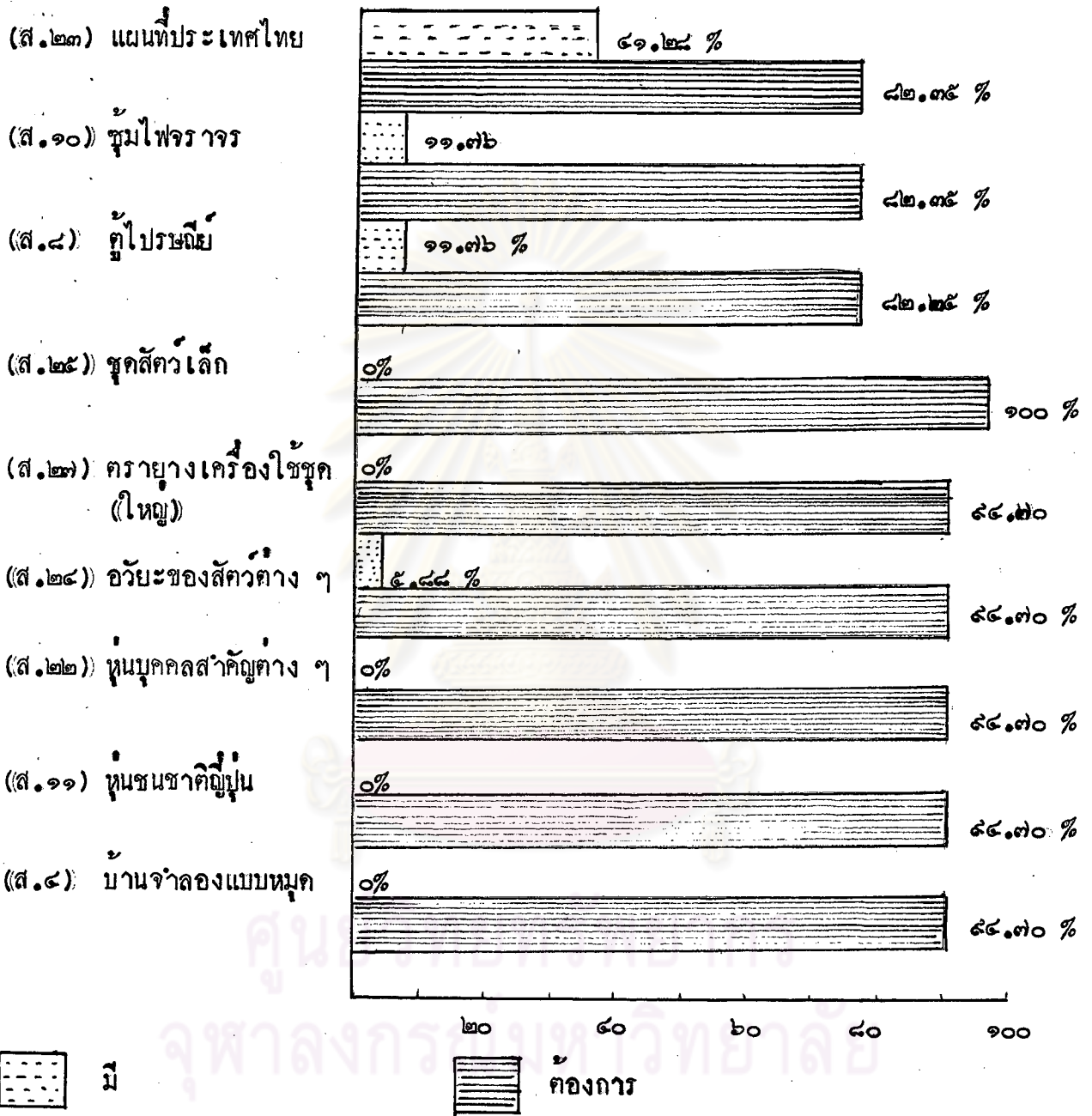
๑. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจยังไม่มีอุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์ส่วนใหญ่ ที่มีอยู่ในโรงเรียนที่สำรวจได้แก่ อุปกรณ์ (ส.๒๓) แผนที่ประเทศไทย ประมาณร้อยละ ๔๑.๒๘

ส่วนรองลงมาได้แก่ อุปกรณ์ (ส.๑๑) ขຸ້ມไฟจรรยา และ (ส.๔) ฎั้บຣນຸນຶຍ໌ มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑๑.๗๖

๒. ส่วนใหญ่ของโรงเรียนที่สำรวจมีความต้องการอุปกรณ์ของกองอุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์ส่วนใหญ่ที่ต้องการได้แก่ อุปกรณ์ (ส.๒๕) ສຸດສັຕຸ໌ເລີຄ ເປັນທີ່ຕ້ອງການของทุกโรงเรียน

ส่วนรองลงมาได้แก่ อุปกรณ์ (ส.๒๗) ຕຣາຍາງເຄຣື່ອງໄຮ້ສຸດ (ใหญ่), (ส.๒๔) ອວຶຍະຂອງສັຕຸ໌ຕ້າງ ໆ, (ส.๒๒) ພຸ່ນບຸດຄລສັດຸ໌ຕ້າງ , (ส.๑๑) ພຸ່ນຮນຊາຕິຸ໌ນຸ່ນ (ส.๔) ບ້ານຈຳລອງແບບທຸດ มีความต้องการ อยู่ในระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๕๔.๗๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๘ แสดงความต้องการวัสดุอุปกรณ์ของอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ ๑๒

การใช้วัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๑ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ขีดไฟ	กระดาษ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนที่	กระดานดำ	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริงของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กะบะทราย	นาฬิกา	การสาธิต	ทัศนารศึกษา	ภาพ	หนังสืออ่านประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
การประชุมนิเทศ	๓๒.๒	๕๕.๕	๑.๖	๑๑.๓	๒๖.๑	๑.๖	๕.๕	๖.๕	๓.๒	-	-	๖.๕	๓.๒	-	๕.๑	๕.๕	๒๐.๕	-	๑๗.๗	๒๒.๖	๑.๖	-	-	-	-	-
ชีวิตและความสัมพันธ์ในบ้าน	-	๖๗.๗	๑๑.๓	๓๗.๑	๕๓.๒	๑๕.๕	๕.๗	๖.๕	๑.๖	-	-	๕.๑	๕.๕	-	๖.๕	๒๕.๒	๒๐.๕	-	๕๕.๒	๒๕.๗	-	-	-	-	-	-
ชีวิตในโรงเรียน	๓.๒	๕๕.๗	๕.๗	๒๕.๒	๕๓.๖	๑๕.๕	๖.๕	๕.๗	๓.๒	-	-	๓๗.๑	๕.๑	-	๑๒.๕	๒๐.๕	๑๗.๗	๕.๕	๕๐.๓	๓๕.๗	-	-	-	-	-	-
สภาพของชุมชนชน	๑๒.๕	๕๕.๕	๑๒.๕	๒๕.๐	๕๕.๒	๑๒.๕	๖.๕	๑๑.๓	๑.๖	-	-	๑๗.๗	๕.๑	-	๖.๕	๑๒.๕	๑๕.๕	๓.๒	๕๓.๖	๓๓.๕	-	-	-	-	-	-
ทิศ	๓.๒	๗๐.๕	๑๑.๓	๓๒.๗	๕๐.๓	๕.๑	๖.๕	๒๗.๕	๑๒.๕	-	-	๒๒.๖	๕.๑	-	๕.๑	๖.๕	๑๕.๕	๕.๑	๓๓.๕	๒๒.๖	-	-	-	-	-	-
วันสำคัญ	๕.๗	๕๖.๕	๑๕.๕	๒๕.๒	๕๖.๕	๕.๗	๑๕.๕	๕.๑	๓.๒	-	๑.๖	๑๗.๗	๑.๖	-	๓.๒	๖.๕	๒๕.๓	๑.๖	๒๒.๖	๒๐.๕	-	-	-	-	-	-
ข่าวและเหตุการณ์	๑๗.๗	๕๐.๓	๕.๗	๒๕.๕	๒๕.๐	๖.๕	๑๕.๕	๑.๖	๖.๕	-	-	๕.๑	๑.๖	-	๑.๖	๒.๒	๑๕.๗	๑.๖	๒๕.๒	๒๗.๕	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	๑๑.๒	๕๖.๕	๑๐.๑	๒๖.๒	๓๗.๖	๕.๖	๑๐.๕	๑๐.๑	๕.๖	-	๐.๒	๑๖.๕	๕.๑	-	๖.๗	๑๑.๓	๒๐.๑	๒.๕	๓๓.๕	๒๕.๒	๐.๒	-	-	-	-	-

การใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษาที่สอนอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนต้นนั้น มีเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันทั้ง ๔ ชั้น แตกต่างกันอย่างเฉพาะเนื้อหาของวิชาเรียนเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับชั้นและความสามารถของนักเรียน จากเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้นทั้ง ๔ วั้ศักรวบรวมเป็นหัวข้อวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีี ๑ ได้ ๗ ข้อ ชั้นประถมศึกษาปีี ๒ ได้ ๑๑ ข้อ ชั้นประถมศึกษาปีี ๓ ได้ ๑๔ ข้อ และชั้นประถมศึกษาปีี ๔ ได้ ๑๓ ข้อ จากหัวข้อวิชาทั้งหมดนี้ครูผู้สอนอาจจะเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้หลายอย่างหลายชนิดแล้วแต่สภาพและความเหมาะสมของผู้เรียนและผู้ใช้ ผลของการสำรวจการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีี ๑ ปรากฏผลดังนี้ (โปรดดูประกอบตารางที่ ๑๒ หน้า ๘๑)

๑. ในการสอนหัวข้อการปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๔๘.๔ ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๒๒.๖ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๓๒.๒
๒. ในการสอนหัวข้อ ชีวิตและความสัมพันธ์ในบ้าน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๖๗.๗ ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๕๓.๒ ครูใช้อุปกรณ์ทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม
๓. ในการสอนหัวข้อวิชา ชีวิตในโรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๘.๗ ส่วนรองลงมาได้แก่แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๕๓.๖ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๓.๒
๔. ในการสอนหัวข้อวิชา สภาพของชุมชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๔.๘ ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๕๕.๒ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๑๒.๘

๕. ในการสอนหัวข้อวิชา ทิศ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๓๐.๕ ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๔๐.๒ ไม่ใช่อุปกรณ์เลย ประมาณ

ร้อยละ ๓๐.๒

๖. ในการสอนหัวข้อวิชา วันสำคัญส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๖.๔ ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิประมาณร้อยละ ๕๖.๔ ไม่ใช่อุปกรณ์เลยประมาณ

ร้อยละ ๕.๗

๗. ในการสอนหัวข้อวิชา ชาวและเหตุการณ์ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณ

ร้อยละ ๔๐.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๒๕.๐ ไม่ใช่อุปกรณ์เลยประมาณ

ร้อยละ ๑๗.๗

สรุป

๑. การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ เฉลี่ยร้อยละ ๕๖.๔
๒. ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ เฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๖
๓. สำหรับผู้ที่ไม่ใช่อุปกรณ์เลย เฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๒
๔. เป็นที่น่าสนใจแก่ห้องสังคมศึกษา ไคออรา มา การสนทนา และอภิปราย หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนต์ และอื่น ๆ ไม่ได้ใช้เลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓

การใช้วัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๒ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ขีด	กระดาษดำ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนภูมิ	กระดานดำ	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กะบะทราย	นาฬิกา	การสาธิต	ทัศนศึกษา	ภาพ	หนังสืออ่านประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
การปฐมนิเทศ	๑๔.๓	๕๗.๑	๗.๑	๒๓.๘	๑๑.๘	๔.๘	๔.๘	๒.๔	๔.๘	-	๒.๔	๑๘.๐	๑๔.๘	-	-	๑.๑	๒๕.๒	-	๘.๕	๒๓.๘	-	-	-	-	-	-
วันสำคัญ	๗.๑	๕๘.๕	๘.๕	๒๑.๔	๑๘.๐	๔.๘	๑๖.๗	-	๒.๔	-	๒.๔	๒๑.๔	๘.๕	๒.๔	-	๒.๔	๑๑.๘	๔.๘	๓๓.๓	๒.๘	-	-	-	-	-	-
ข่าวและเหตุการณ์	๑๔.๓	๕๐.๐	๘.๕	๑๑.๘	๒๓.๘	๒.๔	๘.๕	-	๔.๘	-	๔.๘	๑.๑	๒.๔	-	-	-	๘.๕	๒.๔	๑๘.๐	๑๑.๘	-	-	-	-	-	-
ชีวิตในชุมชน	๑๑.๘	๕๐.๐	๘.๕	๓๓.๓	๒๑.๔	๘.๕	๘.๕	๗.๑	๒.๔	-	-	๑๖.๗	๒.๔	๔.๘	๔.๘	๔.๘	๑๑.๘	๔.๘	๒๑.๔	๓๘.๑	๗.๑	-	-	-	-	-
ประวัติของโรงเรียนและ- ชุมชน	๔.๘	๖๖.๗	๗.๑	๓๓.๓	๒๓.๘	๔.๘	๑๑.๘	๒.๔	๔.๘	-	๒.๔	๑๘.๐	๗.๑	-	-	๒.๔	๑๘.๐	-	๒๖.๒	๔๗.๖	๒.๔	-	-	-	-	-
บุคคลที่เป็นประโยชน์ของ- ชุมชน	๒.๔	๖๔.๓	๗.๑	๓๐.๘	๒๘.๖	๒.๔	๒๑.๔	๒.๔	๔.๘	-	-	๑๘.๐	๑๑.๘	-	-	๔.๘	๒๓.๘	-	๓๘.๑	๕.๘	-	-	-	-	-	-
ชนต่างชาติในชุมชน	๘.๕	๖๖.๗	๘.๕	๓๓.๓	๒๓.๘	๒.๔	๑๘.๐	๑๔.๓	๑๑.๘	-	-	๑๔.๓	๑๑.๘	๒.๔	-	๔.๘	๑๔.๓	-	๒๒.๘	๒๘.๑	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

การใช้วัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๒ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ขีดไฟ	กระดาษดำ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนภูมิ	กระดานดำ	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กะบะทราย	นาฏการ	การสาธิต	ทัศนการศึกษา	ภาพ	หนังสืออ่านประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
บุคคลสำคัญของประเทศไทย	๒.๕	๖๑.๕	๑๕.๓	๒๕.๖	๒๑.๕	๒.๕	๒๑.๕	๒.๕	๕.๕	1	๒.๕	๑๕.๓	๕.๕	๒.๕	1	๑.๑	๒๑.๕	1	๖๖.๗	๕๖.๖	1	1	1	1	1	
การคมนาคม	1	๓๑.๕	๑๖.๗	๓๓.๓	๒๓.๕	๕.๕	๑๖.๗	๒๐.๒	๑๕.๐	1	1	๑๖.๗	๒.๕	1	๕.๕	1	๒๓.๕	1	๕๒.๕	๕๐.๐	1	1	1	1	1	
ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้น	1	๖๕.๐	๕.๕	๓๐.๕	๒๕.๖	๒.๕	๑๖.๗	๑.๑	๑.๑	1	๕.๕	๒๕.๖	๕.๕	1	๕.๕	1	๑๖.๗	1	๕๒.๕	๓๕.๑	1	1	1	1	1	
แผนผังอย่างง่าย ๆ	๒.๕	๓๕.๕	๑.๑	๒๓.๕	๒๖.๒	๕.๕	๑๕.๓	๑๕.๓	๕.๕	1	1	๕.๕	๕.๕	1	๕.๕	1	๑๕.๓	1	๕๕.๒	๒๕.๖	๒.๕	1	1	1	1	
เฉลย	๖.๖	๖๓.๑	๕.๓	๓๗.๗	๒๒.๕	๕.๑	๑๕.๖	๖.๖	๖.๕	1	๒.๒	๑๖.๕	๖.๕	๑.๑	๑.๗	๓.๐	๑๗.๕	๑.๑	๓๖.๑	๓๖.๖	๑.๑	1	1	1	1	

ผลของการสำรวจการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ปรากฏผลดังนี้ (โปรดดูประกอบตารางที่ ๑๓ หน้า ๘๔)

๑. ในการสอนหัวข้อวิชาการปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๓.๑ ส่วนรองลงมาได้แก่การสาธิต ประมาณร้อยละ ๒๖.๒ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๑๘.๓
๒. ในการสอนหัวข้อวิชาวันสำคัญ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๕๕.๕ ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๒.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๓.๑
๓. ในการสอนหัวข้อวิชาข่าวและเหตุการณ์ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๕๐.๐ ส่วนรองลงมาได้แก่แผนภูมิ ประมาณร้อยละ ๒๓.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณร้อยละ ๑๘.๓
๔. ในการสอนหัวข้อวิชา ชีวิตในชุมชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๕๐.๐ ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๓๘.๑ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณร้อยละ ๑๑.๙
๕. ในการสอนหัวข้อวิชาประวัติของโรงเรียนและชุมชนชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๖๖.๓ ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๔๓.๖ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๘.๘
๖. ในการสอนหัวข้อวิชา บุคคลที่เป็นประโยชน์ของชุมชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๖๘.๓ ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๔๒.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๒.๘
๗. ในการสอนหัวข้อวิชาชนต่างชาติในชุมชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๖๖.๓ ส่วนรองลงมาได้แก่ภาพประมาณร้อยละ ๔๒.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๙.๙

๘. ในการสอนหัวข้อวิชา บุคคลสำคัญของประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้ ภาพ ประมาณร้อยละ ๖๖.๗ ส่วนรองลงมาได้แก่กระดานคำประมาณร้อยละ ๖๑.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๒.๔

๙. ในการสอนหัวข้อวิชาการคมนาคม ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณร้อยละ ๗๑.๔ ส่วนรองลงมาได้แก่ภาพ ประมาณร้อยละ ๕๒.๔ ครูใช้อุปกรณ์ทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม

๑๐. ในการสอนหัวข้อวิชา ผลผลิตที่เกิดในท้องถิ่น ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณร้อยละ ๖๔.๐ ส่วนรองลงมาได้แก่ ภาพ ประมาณร้อยละ ๔๒.๔ ครูใช้อุปกรณ์ทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม

๑๑. ในการสอนหัวข้อวิชาแผนผังอย่างง่าย ๆ ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณร้อยละ ๗๔.๔ ส่วนรองลงมาได้แก่ ภาพ ประมาณร้อยละ ๔๕.๒ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๒.๔

สรุป

๑. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ เฉลี่ยร้อยละ ๖๓.๑

๒. ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบและภาพ ซึ่งมีระดับการใช้ได้เดียวกัน เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๔

๓. สำหรับผู้ที่ไม่ใช้อุปกรณ์เลยเฉลี่ย ร้อยละ ๖.๖

๔. เป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับห้องสังคมศึกษา หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และอื่นๆ ไม่ได้ใช้เลย

ตารางที่ ๑๔

การใช้วัสดุอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๓ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ขีด	กระดาษดำ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนภูมิ	กระดานดำ	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กะบะทราย	นาฏการ	การสาธิต	ทัศนการศึกษา	ภาพ	หนังสือตามประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
การประชุมนิเทศ	๑๔.๓	๓๓.๕	๖.๑	๒๐.๕	๒๐.๕	๒.๐	๑๖.๓	๒๒.๕	๑๔.๓	๑	๑	๑๔.๓	๕.๑	๑	๑๐.๒	๕.๒	๑๕.๕	๒.๐	๑๖.๓	๕.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
วันสำคัญ	๖.๑	๖๕.๕	๑๒.๒	๓๘.๘	๒๖.๕	๕.๑	๑๖.๓	๒.๐	๕.๑	๑	๑	๑๖.๓	๕.๑	๑	๒.๐	๕.๑	๕.๒	๒.๐	๕๒.๕	๕.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ข่าวและเหตุการณ์	๑๒.๒	๕๘.๕	๑๒.๒	๒๒.๕	๒๕.๕	๒.๐	๑๔.๓	๖.๑	๕.๑	๑	๒.๐	๕.๒	๒.๐	๑	๒.๐	๒.๐	๑๐.๒	๑	๓๐.๖	๕๕.๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
บุคคลที่เป็นประโยชน์ของชุมชน	๕.๑	๓๑.๕	๑๔.๓	๒๐.๕	๒๘.๖	๑	๑๒.๒	๕.๑	๕.๑	๑	๑	๑๒.๒	๖.๑	๑	๕.๑	๕.๒	๖.๑	๒.๐	๓๕.๕	๕๕.๕	๒.๐	๑	๑	๑	๑	๑
บุคคลสำคัญของประเทศไทย	๑	๖๕.๕	๑๒.๒	๒๘.๖	๓๒.๖	๕.๑	๑๔.๓	๑๒.๒	๕.๑	๑	๒.๐	๑๔.๓	๕.๒	๑	๕.๑	๑๕.๕	๑๒.๒	๑	๖๑.๒	๕๕.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
การคมนาคม	๑	๓๑.๕	๑๕.๕	๒๒.๕	๒๖.๕	๕.๒	๑๒.๒	๒๖.๗	๕.๒	๑	๑	๑๖.๓	๑๐.๒	๑	๑๒.๒	๕.๑	๑๐.๒	๑	๕๕.๕	๕๕.๕	๒.๐	๑	๑	๑	๑	๑
สภาพดินฟ้าอากาศในประเทศไทย	๒.๐	๖๕.๓	๖.๑	๒๖.๕	๒๘.๖	๒.๐	๑๐.๒	๕๑.๐	๑๖.๓	๑	๑	๑๐.๒	๒.๐	๑	๑๐.๒	๒.๐	๑๐.๒	๒.๐	๒๖.๕	๕๒.๕	๒.๐	๑	๑	๑	๑	๑

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๓ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ขีดไฟ	กระดาษ	โปสเตอร์	แผนที่	แผนที่	กระดานดำ	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กระเบื้องทราย	นาฬิกา	การสาธิต	ทัศนการศึกษา	ภาพ	หนังสือตามประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ	
ทวีปการรวมชาติ	๔.๑	๖๓.๓	๘.๒	๒๖.๕	๑๘.๔	๒.๐	๑๐.๒	๒๔.๕	๘.๒	๑	๒.๐	๓๐.๖	๘.๒	๑	๒๐.๕	๒.๐	๘.๒	๒.๐	๕๘.๖	๕๕.๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
การอ่านแผนที่โดยสังเขป	๔.๑	๖๑.๒	๑๐.๒	๑๔.๓	๒๒.๔	๔.๑	๒.๐	๖๕.๓	๘.๕	๑	๒.๐	๑๕.๓	๒.๐	๑	๖.๑	๒.๐	๘.๒	๑	๒๔.๕	๕๒.๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
การปกครองท้องถิ่น	๔.๑	๓๕.๕	๘.๒	๒๘.๖	๓๕.๓	๒.๐	๑๒.๒	๒๒.๔	๒.๐	๑	๑	๘.๒	๔.๑	๑	๑๒.๒	๒.๐	๑๒.๒	๑	๒๔.๕	๓๘.๖	๒.๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ชนต่างชาติในประเทศไทย	๔.๑	๖๕.๓	๑๐.๒	๒๖.๕	๒๒.๔	๖.๑	๘.๒	๒๐.๕	๖.๑	๑	๑	๑๘.๕	๑๐.๒	๑	๖.๑	๘.๒	๑๐.๒	๑	๕๕.๑	๕๘.๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ขนบธรรมเนียมประเพณี	๔.๑	๓๓.๕	๑๖.๓	๒๖.๕	๒๔.๕	๖.๑	๘.๒	๒.๐	๒.๐	๑	๑	๑๒.๒	๔.๑	๑	๔.๑	๑๕.๓	๓๐.๖	๑	๕๑.๐	๕๓.๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	๑๐.๒	๖๓.๔	๔.๑	๑๔.๓	๑๘.๕	๒.๐	๖.๑	๖.๑	๓๒.๖	๑	๑	๖.๑	๔.๑	๑	๘.๒	๒.๐	๑๕.๓	๑	๓๔.๓	๕๖.๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ศิลาธรรมและวัฒนธรรมของ - ชาติไทย	๑๐.๒	๖๓.๓	๒๘.๖	๒๔.๕	๒๐.๕	๒.๐	๑๐.๒	๒.๐	๒.๐	๑	๑	๖.๑	๒.๐	๑	๔.๑	๑๐.๒	๑๖.๓	๑	๓๘.๘	๕๓.๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
เฉลี่ย	๕.๖	๖๓.๑	๑๑.๕	๒๔.๓	๒๔.๕	๓.๓	๑๐.๕	๑๕.๘	๕.๐	๑	๐.๖	๑๓.๕	๕.๒	๑	๓.๖	๖.๑	๑๒.๕	๐.๓	๓๘.๖	๕๓.๓	๐.๖	๑	๐.๑	๑	๑	๑	๐.๑

ผลการสำรวจการใช้วัสดุอุปกรณ์ ของครูสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ปรากฏผลดังนี้ (โปรคตุประกอบ ตารางที่ ๑๔ หน้า ๔๔)

๑. ในการสอนหัวข้อวิชา การปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่ใช้ กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๓๓.๕
ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๓๘.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๔.๓
๒. ในการสอนหัวข้อวิชา วันสำคัญ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๖๙.๔
ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๘.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๖.๑
๓. ในการสอนหัวข้อวิชา ชาวและเหตุการณ์ ส่วนใหญ่ใช้หนังสืออ่านประกอบ ประมาณ
ร้อยละ ๕๕.๑
ส่วนรองลงมาได้แก่กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๔๘.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๒.๒
๔. ในการสอนหัวข้อวิชา บุคคลที่เป็นประโยชน์ของชุมชน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ
ประมาณร้อยละ ๗๑.๔
ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๔.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๔.๑
๕. ในการสอนหัวข้อวิชา บุคคลสำคัญของประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณ
ร้อยละ ๖๙.๔
ส่วนรองลงมาได้แก่ ภาพประมาณร้อยละ ๖๑.๒ ใช้อุปกรณ์ทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม
๖. ในการสอนหัวข้อวิชา การคมนาคม ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำประมาณร้อยละ ๗๑.๔
ส่วนรองลงมาได้แก่ ภาพ ประมาณร้อยละ ๔๖.๕ ครูใช้อุปกรณ์ทุกคน ที่ตอบแบบ
สอบถาม

๗. ในการสอนหัวข้อวิชา สภาพดินฟ้าอากาศในประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดาน
คำ ประมาณร้อยละ ๖๕.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๔๒.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๒.๐

๘. ในการสอนหัวข้อวิชา ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณ
ร้อยละ ๖๓.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ภาพ ประมาณร้อยละ ๔๘.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณร้อยละ
๔.๑

๙. ในการสอนหัวข้อวิชา การอ่านแผนที่โดยสังเขป ส่วนใหญ่ใช้แผนที่ประมาณร้อย
ละ ๖๕.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่กระดานคำ ประมาณร้อยละ ๖๑.๒ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณ
ร้อยละ ๔.๑

๑๐. ในการสอนหัวข้อวิชา การปกครองของท้องถิ่น ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณ
ร้อยละ ๗๕.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๓๘.๘ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๔.๑

๑๑. ในการสอนหัวข้อวิชา ชนต่างชาติในประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ
ประมาณร้อยละ ๖๕.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ ภาพ ประมาณร้อยละ ๕๕.๑ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อย
ละ ๔.๑

๑๒. ในการสอนหัวข้อวิชา ขนบธรรมเนียมประเพณี ส่วนใหญ่ใช้กระดานคำ ประมาณ
ร้อยละ ๗๓.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๕๗.๒ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๔.๑

๑๓. ในการสอนหัวข้อวิชา ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ
ประมาณร้อยละ ๖๗.๔

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๖.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์
เลย ประมาณร้อยละ ๑๐.๒

๑๔. ในการสอนหัวข้อวิชา ศิลปกรรมและวัฒนธรรมของชาติไทย ส่วนใหญ่ใช้
กระดานดำประมาณร้อยละ ๖๓.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๕๓.๑ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๐.๒

สรุป

๑. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ส่วนใหญ่ใช้
กระดานดำ เฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๑

๒. ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๔๗.๓

๓. สำหรับผู้ที่ไม่ใช้อุปกรณ์เลย เฉลี่ยร้อยละ ๕.๖

๔. เป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ ห้องสังคมศึกษา, ใคอรามา หนังสือพิมพ์, โทรทัศน์
และภาพยนตร์ ไม่ได้ใช้เลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๕

การใช้อุปกรณ์ชนิดต่างๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๕ แยกประเภทตามหัวข้อวิชาและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ไผ่เดย	กระดานดำ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนภูมิ	กระดานแม่เหล็ก	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดโอรามา	กะบะทราย	นาฬิกา	การสาธิต	ทัศนารศึกษา	ภาพ	หนังสืออ่านประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
การปฐมนิเทศ	๒๔.๔	๒๕.๒	๓.๓	๑๕.๖	๑๒.๑	๒.๔	๑๕.๖	๒๕.๔	๒๑.๓	1	๒.๔	๒๕.๓	๔.๓	1	๔.๓	๓.๓	๑๓.๕	๒.๔	๒๖.๓	๒๕.๓	1	1	1	1	1	1
บุคคลสำคัญของประเทศไทย	๑๕.๕	๕๖.๑	๑๗.๑	๑๒.๑	๑๕.๖	๒.๔	๑๒.๑	๒.๔	๒.๔	1	๒.๔	๓.๓	๓.๓	1	1	๑๖.๑	๗.๓	๒.๔	๓๐.๗	๒๕.๓	1	1	1	1	1	1
สัณฐานของโลก	๑๗.๑	๕๘.๕	๔.๕	๗.๓	๓.๒	๒.๔	๒.๕	๓๕.๒	๒๕.๓	1	1	๗.๓	๒.๔	1	๒.๔	1	๔.๓	1	๓๑.๓	๒๖.๓	1	1	1	1	1	1
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	๑๕.๖	๖๕.๓	๗.๓	๒๕.๕	๒๑.๓	๒.๔	๗.๓	๖๕.๓	๓๑.๗	1	1	๗.๓	๒.๔	1	๔.๓	1	๑๒.๑	1	๒๖.๓	๕๑.๕	1	1	1	1	1	1
การอ่านและเขียนแผนที่																										
สิ่งเขป	๑๕.๕	๗๓.๒	๕.๕	๑๒.๑	๑๒.๑	1	๕.๓	๕๕.๕	๒๕.๔	1	1	๗.๓	๒.๔	1	1	๒.๔	๓.๓	1	๑๓.๕	๒๑.๓	1	1	1	1	1	1
ประวัติศาสตร์ไทยโดยย่อ	๑๕.๖	๖๐.๕	๑๒.๑	๑๕.๕	๒๕.๕	๒.๔	๓.๓	๕๖.๓	๑๕.๖	1	๒.๔	๕.๓	1	1	1	๓.๓	๓.๓	1	๒๖.๓	๕๖.๓	1	1	1	1	1	1
การปกครองของประเทศไทยปัจจุบัน	๑๗.๑	๖๓.๓	๕.๕	๑๒.๑	๑๕.๕	๒.๔	๓.๓	๑๒.๑	1	1	1	๑๗.๑	1	1	1	๒.๔	๑๒.๑	1	๒๖.๓	๕๖.๓	1	1	1	1	1	1

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

การใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๕ แยกประเภทตามหัวข้อและชนิดวัสดุอุปกรณ์

หัวข้อวิชาในวิชาสังคมศึกษา	ไม้ไผ่โดย	กระดานดำ	โปสเตอร์	แผนภาพ	แผนภูมิ	กระดานดำสี่สี	ป้ายนิเทศ	แผนที่	ลูกโลก	ห้องสังคมศึกษา	ห้องพิพิธภัณฑ์	ของจริง-ของตัวอย่าง	หุ่นจำลอง	ไดออรามา	กะบะทราย	นาฬิกา	การสาธิต	ทัศนารศึกษา	ภาพ	หนังสืออ่านประกอบ	การสนทนาและอภิปราย	หนังสือพิมพ์	วิทยุ	โทรทัศน์	ภาพยนตร์	อื่น ๆ
หน้าที่พลเมืองที่มีคอรรัฐ	๑๓.๑	๒๐.๕	๕.๕	๕.๕	๑๒.๑	๒.๕	๕.๕	๕.๕	๑	๑	๑	๑๑.๑	๑	๑	๑	๕.๕	๑.๓	๑	๒๕.๕	๓๖.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ศีลธรรมและวัฒนธรรมของ -																										
ชาติไทย	๑๕.๕	๕๖.๑	๕๕.๕	๑๓.๑	๑๒.๑	๒.๕	๕.๕	๕.๕	๑	๑	๑	๕.๕	๑	๑	๑	๓.๓	๓.๓	๑	๓๘.๕	๕๑.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ลักษณะอาชีพของคนไทย	๑๓.๑	๒๐.๕	๑๓.๑	๑๕.๕	๑๕.๕	๕.๕	๕.๕	๑.๓	๒.๕	๑	๑	๑๕.๕	๒.๕	๑	๑	๒.๕	๑๕.๖	๑	๕๖.๓	๒๕.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑
หน้าที่ของตนเองครอบครัว -																										
และชุมชน	๑๕.๕	๒๐.๕	๕.๕	๓.๓	๑๕.๕	๒.๕	๕.๕	๒.๕	๒.๕	๑	๑	๒๕.๕	๑	๑	๑	๒.๕	๑๕.๖	๒.๕	๒๕.๕	๒๖.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ภูมิศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้าน	๑๕.๖	๒๓.๓	๓.๓	๑๕.๕	๒๑.๕	๒.๕	๕.๕	๕๑.๒	๓๑.๓	๑	๑	๑๒.๑	๒.๕	๑	๑	๑	๓.๓	๑	๓๕.๒	๕๕.๕	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ชาวในประเทศไทยและต่าง																										
ประเทศ	๑๕.๕	๒๕.๕	๑๒.๑	๕.๕	๑๓.๑	๒.๕	๑๒.๑	๕.๕	๕.๕	๑	๑	๓.๓	๒.๕	๑	๑	๑	๓.๓	๑	๓๖.๕	๓๑.๓	๑	๓.๓	๓.๓	๕.๕	๑	๑
เนดิย	๑๕.๐	๒๐.๕	๕.๕	๑๓.๕	๑๖.๓	๒.๕	๕.๖	๒๕.๑	๑๖.๑	๑	๐.๖	๑๓.๓	๒.๒	๑	๐.๕	๕.๕	๑๐.๓	๐.๕	๓๓.๕	๓๕.๑	๑	๐.๖	๐.๖	๐.๕	๑	๑

ผลของการสำรวจการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้นประถมศึกษา
๔ ปรากฏผลดังนี้ (โปรดดูประกอบ ตารางที่ ๑๕ หน้า ๕๓)

๑. ในการสอนหัวข้อวิชา การปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณร้อยละ
๖๕.๘

ส่วนรองลงมาได้แก่ ของจริง-ของตัวอย่าง และหนังสืออ่านประกอบ มีระดับใกล้เคียง
กันประมาณร้อยละ ๒๕.๓ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณร้อยละ ๒๕.๘

๒. ในการสอนหัวข้อวิชา บุคคลสำคัญของประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้ภาพประมาณ
ร้อยละ ๓๖.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่กระดานดำประมาณร้อยละ ๕๖.๑ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณ
ร้อยละ ๑๕.๕

๓. ในการสอนหัวข้อวิชา สันฐานของโลก ส่วนใหญ่ใช้ กระดานดำประมาณร้อย
ละ ๕๘.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่แผนที่ ประมาณร้อยละ ๓๘.๒

๔. ในการสอนหัวข้อวิชา ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานและแผนที่
มีระดับใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ ๖๘.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๑.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๐.๒

๕. ในการสอนหัวข้อวิชา การอ่านและเขียนแผนที่สังเขป ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ
ประมาณร้อยละ ๓๓.๒

ส่วนรองลงมาได้แก่ แผนที่ประมาณร้อยละ ๕๘.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ
๑๕.๕

๖. ในการสอนหัวข้อวิชา ประวัติศาสตร์ไทยโดยย่อ ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ ประมาณ
ร้อยละ ๖๐.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่แผนที่และหนังสืออ่านประกอบมีระดับใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ

๘๖.๓ ไม่ใช้อุปกรณ์เลยประมาณร้อยละ ๑๔.๖

๗. ในการสอนหัวข้อวิชา การปกครองของประเทศไทยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้
กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๖๓.๓

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๘๖.๓ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๗.๑

๘. ในการสอนหัวข้อวิชา หน้าที่พลเมืองที่มีต่อรัฐ ส่วนใหญ่ใช้ กระดานดำ ประมาณ
ร้อยละ ๖๐.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๗๖.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
๑๗.๑

๙. ในการสอนหัวข้อวิชา ศิลกรรมและวัฒนธรรมของไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ
ประมาณร้อยละ ๘๖.๑

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๘๑.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย
ประมาณร้อยละ ๑๕.๕

๑๐. ในการสอนหัวข้อวิชา ลักษณะอาชีพของคนไทย ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ
ประมาณร้อยละ ๖.๐.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่ ใ้ภาพประมาณร้อยละ ๘๖.๓ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณ
ร้อยละ ๑๗.๑

๑๑. ในการสอนหัวข้อวิชา หน้าที่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ส่วนใหญ่ใช้
กระดานดำ ประมาณร้อยละ ๖๐.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๘๖.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์
เลยประมาณร้อยละ ๑๕.๕

๑๒. ในการสอนหัวข้อวิชา ภูมิศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนใหญ่ใช้กระดานดำ

ประมาณร้อยละ ๖๓.๓.

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๔๕.๔ ไม่ใช้อุปกรณ์
เลย ประมาณร้อยละ ๑๔.๖

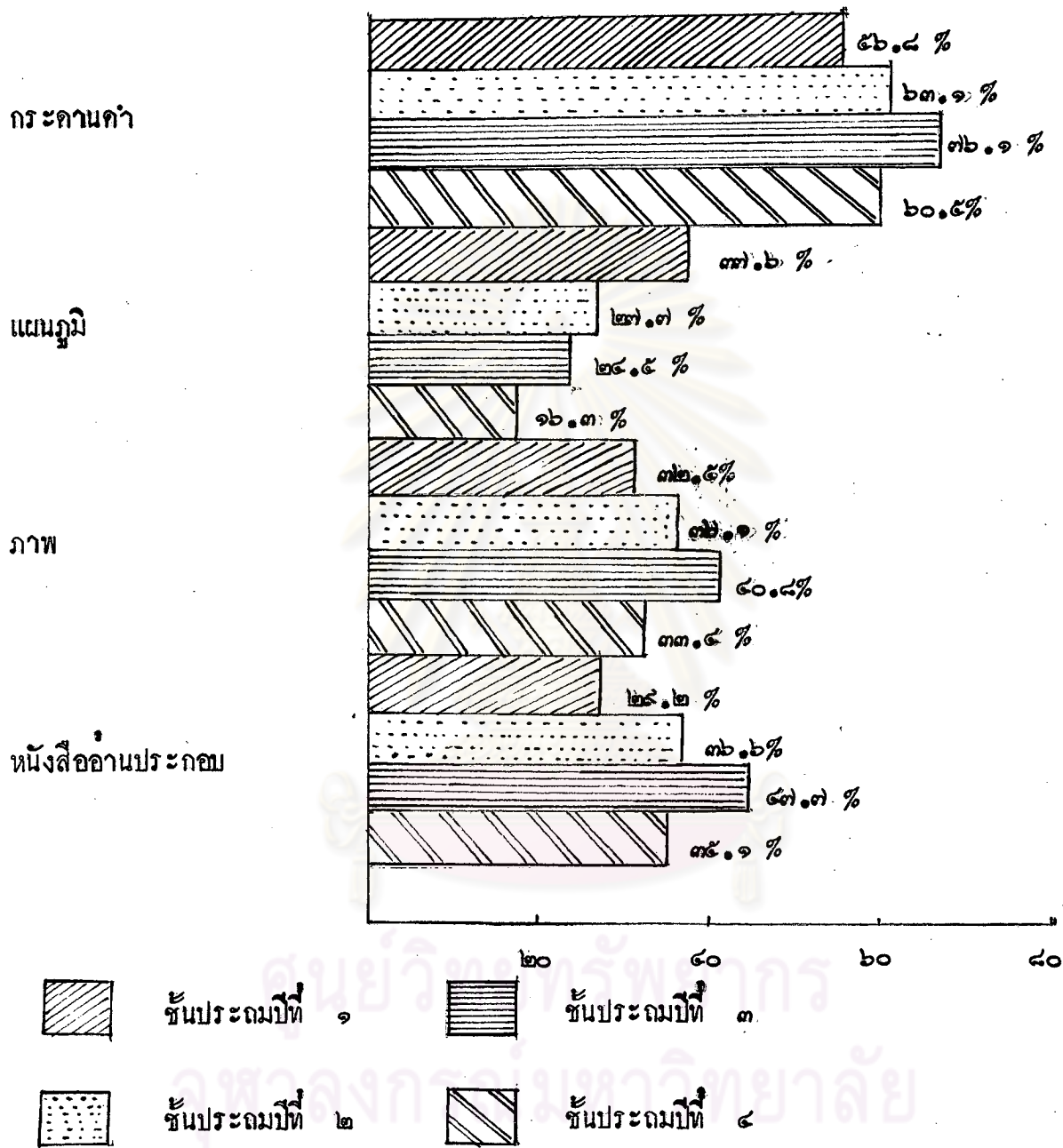
๑๓. ในการสอนหัวข้อวิชา ชาวในประเทศและต่างประเทศ ส่วนใหญ่ใช้กระดาน
ดำ ประมาณร้อยละ ๖๔.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่ภาพประมาณร้อยละ ๓๖.๕ ไม่ใช้อุปกรณ์เลย ประมาณร้อยละ
๑๔.๕

สรุป

๑. การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ส่วน
ใหญ่ใช้กระดานดำ เฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๕
๒. ส่วนรองลงมาได้แก่หนังสืออ่านประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๓๕.๑
๓. สำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้อุปกรณ์เลยเฉลี่ย ร้อยละ ๑๔.๑
๔. เป็นที่น่าสนใจแก่อาจารย์ของสังคมศึกษา ใจออธามา การสนทนา และอภิปราย,
ภาพยนตร์ และอื่น ๆ ไม่ได้ใช้เลย
๕. เมื่อเปรียบเทียบตารางที่ ๑๒ ที่ ๑๓ ที่ ๑๔ และที่ ๑๕ แล้ว ปรากฏว่า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เฉลี่ยผู้ที่ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนเลยค่าสุดประมาณร้อยละ ๕.๖ หมายถึงมีจำนวน
ผู้ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสอนมากกว่าชั้นอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับตารางที่ ๔ (หน้า ๔๕)
ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาแล้วประมาณร้อยละ ๖๖.๕๔ ซึ่งมากกว่า
ครูระดับชั้นอื่น ๆ ดังนั้นสรุปได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษาใช้วัสดุอุปกรณ์มากกว่าครูอื่น ๆ
ที่ขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา

ภาพที่ ๕: เปรียบเทียบการใช้วัสดุอุปกรณ์ทางชนิดในวิชาสังคมศึกษาตามระดับชั้นการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ ๑๖

ประสพการณ์ทางไสตทัศน์ศึกษา แยกประเภทตามประสพการณ์และระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	ประสพการณ์	ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ N = ๒๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ N = ๔๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ N = ๔๔			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ N = ๔๑			เฉลี่ย	
		มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย
		๑.	ในท้องถิ่นมีสถานที่สำคัญ ๆ	๕๓.๒	๒๒.๖	๒๔.๒	๔๐.๕	๓๕.๗	๒๓.๘	๔๐.๘	๒๐.๔	๓๘.๗	๔๘.๘	๕๑.๒	-
๒.	ครูเคยพานักเรียนไปชมสถานที่นั้น	๑๖.๑	๖๘.๔	๑๔.๕	๑๑.๘	๖๖.๗	๒๑.๕	๑๖.๓	๖๘.๔	๑๔.๓	๒๑.๘	๖๓.๔	๑๔.๖	๑๖.๖	๖๗.๒
๓.	ครูเคยอ่านหรือศึกษาคู่มือการใช้ไสตทัศน์อุปกรณ์	๒๗.๔	๗๒.๗	-	๔๗.๖	๕๒.๔	-	๖๓.๓	๒๒.๔	๑๔.๓	๕๖.๑	๓๖.๕	๗.๓	๔๘.๖	๖๖.๐
๔.	โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้ครูสามารถมองเห็นอย่างเด่นชัด	๒๘.๐	๖๖.๑	๔.๘	๓๓.๓	๕๘.๕	๗.๑	๒๘.๖	๕๕.๑	๑๖.๔	๒๖.๘	๖๖.๓	๒๖.๘	๒๕.๔	๕๖.๘
๕.	ครูได้รับเชิญไปศูนย์วัสดุการศึกษา	๒๐.๘	๗๘.๐	-	๑๘.๐	๗๖.๒	๔.๘	๒๖.๕	๖๓.๓	๑๐.๒	๑๔.๖	๖๖.๓	๓๘.๘	๒๐.๒	๖๖.๒
๖.	ครูมีความต้องการที่จะใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ	๘๗.๑	๑๑.๓	๑.๖	๘๖.๒	๘.๕	๔.๘	๘๘.๘	๒.๐	๘.๒	๘๐.๕	๒.๔	๑๗.๑	๘๕.๘	๘.๘
๗.	ในโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์พอใช้โดยทั่วถึง	๑๑.๓	๘๘.๗	-	๗.๑	๘๐.๕	๒.๔	๑๒.๒	๗๓.๕	๑๔.๓	๗.๓	๗๘.๐	๑๔.๖	๘.๕	๘๒.๗
๘.	วัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนได้มีการเก็บรักษาอย่างดี	๓๘.๗	๕๔.๘	๖.๔	๔๒.๘	๕๐.๐	๗.๑	๔๔.๘	๓๒.๖	๒๒.๔	๔๓.๘	๒๘.๓	๒๖.๘	๔๒.๖	๔๑.๗

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ประสพการณ์ทางโสตทัศนศึกษา แยกประเภทตามประสพการณ์และระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	ประสพการณ์	ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			เฉลี่ย	
		N = ๖๒			N = ๕๒			N = ๕๕			N = ๕๑			มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย
		มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ		
๘.	เคยมีการสอนโดยใช้ภาพยนตร์	๑๑.๓	๔๘.๓	-	๓.๑	๔๖.๒	๓.๑	๕.๑	๘๓.๘	๘.๒	๕.๘	๘๓.๓	๓.๕	๖.๘	๘๓.๖
๑๐.	โรงเรียนของท่านมีไฟฟ้าใช้ได้	๕๕.๘	๕๓.๕	๑.๖	๕๐.๐	๕๕.๒	๕.๘	๕๘.๕	๕๒.๕	๘.๒	๕๖.๓	๓๘.๕	๑๕.๖	๕๐.๐	๕๕.๕
๑๑.	ครูเคยใช้เครื่องฉายภาพยนตร์เสียงในโรงเรียน	๕.๓	๕๐.๓	-	๕.๘	๔๖.๒	๕.๕	๒.๐	๓๕.๖	๑๘.๕	-	๘๓.๓	๑๒.๒	๕.๑	๔๖.๒
๑๒.	ครูเคยใช้เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสทริปในโรงเรียน	๑.๖	๕๖.๓	๑.๖	-	๕๕.๓	๑๕.๓	-	๓๕.๖	๒๐.๕	๒.๕	๘๒.๕	๑๕.๖	๑.๐	๔๖.๒
๑๓.	ครูเคยใช้วิทยุในโรงเรียน	๒๓.๕	๖๕.๕	๓.๒	๓๘.๑	๕๕.๕	๒.๕	๒๘.๓	๕๓.๑	๑๘.๕	๒๕.๓	๕๖.๑	๑๕.๖	๒๕.๕	๕๕.๕
๑๔.	ครูเคยใช้โทรทัศน์ในโรงเรียน	๖.๕	๕๓.๕	-	๕.๘	๕๐.๕	๕.๘	-	๓๕.๖	๒๐.๕	๒.๕	๘๐.๕	๑๓.๑	๓.๕	๔๖.๐
๑๕.	ครูเคยใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง	-	๑๐๐	-	-	๕๕.๒	๕.๘	-	๓๓.๖	๒๒.๕	-	๘๒.๕	๑๓.๑	-	๘๘.๕
๑๖.	ครูเคยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	-	๑๐๐	-	-	๕๒.๘	๓.๑	-	๓๕.๕	๒๕.๕	-	๘๒.๕	๑๓.๑	-	๘๓.๘
๑๗.	ห้องเรียนมีที่วางพอดิคปายนิเทศ	๘๕.๕	๑๕.๕	-	๓๘.๖	๑๕.๐	๒.๕	๓๕.๖	๑๖.๓	๕.๑	๓๐.๓	๑๕.๕	๕.๘	๓๘.๖	๑๓.๓

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ประสพการณ์ทางโสตทัศนศึกษา แยกประเภทตามประสพการณ์และระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	ประสพการณ์	ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			เฉลี่ย	
		N = ๖๒			N = ๕๒			N = ๔๔			N = ๔๑				
		มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือไม่เคย
๑๘.	ห้องเรียนมีที่วางพอดิคนั้นและแผนภูมิ	๔๘.๓	๑๑.๓	-	๔๐.๔	๑๖.๓	๒.๔	๔๓.๓	๑๐.๒	๖.๑	๔๐.๕	๕.๘	๕.๘	๔๓.๕	๑๒.๐
๑๙.	ห้องเรียนมีกะบะทราย	๒๕.๘	๓๖.๓	๑.๖	๕.๕	๔๖.๒	๕.๘	๒๘.๖	๖๕.๕	๒.๐	๑๕.๖	๔๒.๕	๒.๕	๑๕.๖	๓๓.๘
๒๐.	ห้องเรียนมีตู้หรือชั้นสำหรับวางวัสดุอุปกรณ์	๕๓.๖	๕.๕	-	๓๓.๓	๖๑.๕	๕.๘	๕๖.๕	๕๖.๕	๖.๑	๕๑.๕	๔๘.๘	๕.๘	๕๑.๓	๕๓.๕
๒๑.	โรงเรียนมีห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง	๒๗.๕	๕๖.๕	๑๖.๑	๑๖.๓	๔๐.๕	๒.๕	๒๕.๕	๖๕.๕	๖.๑	๓๑.๓	๕๖.๑	๑๒.๑	๒๕.๑	๖๕.๓
๒๒.	ครูเคยผลิตอุปกรณ์ง่าย ๆ ใช้อเอง	๕๐.๓	๕.๓	-	๓๘.๖	๑๕.๐	๒.๕	๕๓.๕	๒.๐	๕.๐	๕๐.๒	๕.๕	๕.๕	๔๘.๒	๘.๕
๒๓.	ครูเคยใช้เงินส่วนตัวซื้อวัสดุอุปกรณ์	๔๓.๕	๑๖.๑	-	๓๘.๖	๑๕.๐	๒.๕	๕๓.๕	-	๖.๑	๕๐.๒	๕.๕	๕.๕	๔๖.๖	๑๐.๐
๒๔.	ครูเคยเรียนรูการใชโสตทัศนูปกรณ์ทุกคน	๕๓.๖	๕๕.๘	๒.๖	๓๓.๓	๕๕.๕	๓.๑	๕๐.๘	๕๒.๕	๑๖.๓	๓๕.๒	๔๘.๘	๑๓.๑	๓๓.๕	๕๑.๕
๒๕.	ครูสามารถใช้เครื่องมือประกอบการสอนทุกคน	๕๖.๕	๔๓.๖	-	๕๕.๒	๕๐.๕	๑๕.๓	๖๑.๒	๒๐.๕	๑๘.๕	๕๑.๕	๓๑.๓	๒๖.๘	๕๑.๑	๓๕.๐
๒๖.	ครูเคยใช้ทัศนกรศึกษา	๑๒.๕	๓๕.๐	๘.๑	๒๓.๘	๓๑.๕	๕.๘	๓๐.๖	๕๓.๒	๑๒.๒	๑๓.๑	๕๘.๕	๒๕.๕	๒๑.๑	๖๖.๕

ตารางที่ ๑๖ (ต่อ)

ประสพการณ์ทางโสตทัศนศึกษา แยกประเภทตามประสพการณ์และระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	ประสพการณ์	ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ N = ๖๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ N = ๘๒			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ N = ๘๕			ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ N = ๘๑			เฉลี่ย	
		มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย	ไม่ตอบ	มีหรือเคย	ไม่มีหรือ ไม่เคย
๒๗.	ครูเคยทดลองใช้อุปกรณ์สอนใช้ในชั้น	๓๕.๘	๒๐.๙	๓.๒	๖๑.๙	๒๘.๖	๙.๕	๖๓.๕	๒๖.๕	๑๐.๒	๓๐.๓	๑๒.๑	๑๓.๑	๖๘.๙	๒๐.๕
๒๘.	ครูเคยตั้งจุดมุ่งหมายสอนทัศนศึกษา	๒๒.๖	๕๖.๘	๓๐.๖	๒๑.๕	๕๙.๕	๑๖.๐	๓๐.๖	๓๖.๓	๓๒.๖	๒๖.๘	๒๖.๘	๕๖.๕	๒๕.๓	๕๒.๕
๒๙.	หลังการสอนแล้วครูเคยนำวัสดุอุปกรณ์มาแสดงอีกครั้ง	๖๓.๓	๒๕.๘	๖.๕	๕๓.๖	๓๘.๑	๑๕.๓	๖๑.๒	๒๒.๕	๑๖.๓	๖๑.๒	๑๓.๑	๓๑.๓	๕๖.๙	๕๖.๕
๓๐.	ในการประชุมครูเคยนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้	๒๕.๒	๕๐.๐	๒๕.๘	๑๕.๓	๓๖.๒	๙.๕	๒๒.๕	๕๓.๑	๒๕.๕	๑๒.๑	๖๐.๙	๒๖.๘	๑๘.๒	๖๐.๐
๓๑.	ในโรงเรียนมีหนังสือเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์	๒๙.๐	๖๒.๙	๘.๑	๕๕.๒	๕๒.๘	๑๑.๙	๕๑.๐	๒๖.๕	๒๒.๕	๒๙.๓	๕๓.๙	๒๖.๘	๓๘.๖	๕๐.๐
๓๒.	ในโรงเรียนเคยฝึกนักเรียนไว้ช่วยใช้โสตทัศนอุปกรณ์	๙.๓	๓๙.๐	๑๑.๓	๒๑.๕	๓๓.๘	๕.๘	๒๒.๕	๕๓.๒	๒๐.๕	๙.๘	๖๕.๘	๒๕.๕	๑๕.๕	๕๘.๙
๓๓.	ครูเคยใช้วัสดุอุปกรณ์โดยสม่ำเสมอ	๑๙.๓	๖๙.๓	๑๒.๙	๒๖.๒	๕๓.๑	๑๖.๓	๒๐.๕	๖๑.๒	๑๘.๕	๑๒.๑	๖๓.๕	๒๕.๕	๑๙.๕	๖๒.๕
๓๔.	ในโรงเรียนเคยอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา	๒๕.๒	๓๕.๘		๒๓.๘	๖๑.๙	๑๕.๓	๒๐.๕	๖๓.๓	๑๖.๓	๑๓.๑	๕๖.๑	๒๖.๘	๒๑.๕	๖๕.๓
	เฉลี่ย	๓๖.๐	๕๘.๖	๕.๕	๓๖.๓	๕๘.๘	๕.๘	๓๓.๓	๕๖.๘	๑๕.๓	๕๑.๓	๕๙.๑	๕.๕	๓๘.๐	๕๓.๓

ประสพการณ์ของครูทาง ใศตัทศนศึกษา

ประสพการณ์ของครูทาง ใศตัทศนศึกษา นอกจากพื้นความรู้เดิมของครูเกี่ยวกับ ใศตัทศนศึกษาแล้ว ยังมีประสพการณ์อื่น ๆ อีกหลายชนิดที่จะช่วยให้ทราบว่าครูนั้นมีประสพการณ์ทาง ใศตัทศนศึกษามากน้อยเพียงไร จากการสำรวจประสพการณ์ทาง ใศตัทศนศึกษาของครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ปรากฏผลดังต่อไปนี้ (โปรดดูประกอบตารางที่ ๑๖ หน้า ๕๕)

๑. จากการสำรวจว่าในท้องถิ่นของโรงเรียนมีสถานที่สำคัญ ๆ บ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า มีประมาณร้อยละ	๕๓.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า มีประมาณร้อยละ	๔๐.๘
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่ามีประมาณร้อยละ	๔๘.๘
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า มีประมาณร้อยละ	๕๑.๒

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ตอบว่ามีสถานที่สำคัญ ๆ ในท้องถิ่นของโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๔๕.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ส่วนรองตอบว่าไม่มีสถานที่สำคัญ ๆ ในท้องถิ่น เฉลี่ยร้อยละ ๓๒.๕

๒. จากการสำรวจว่า ครูเคยพานักเรียนไปชมสถานที่สำคัญ ๆ นั้นหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ	๖๕.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ	๖๖.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ	๖๕.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ	๖๓.๔

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยพานักเรียนไปชมสถานที่สำคัญ ๆ เฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๒ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ และปีที่ ๓ ตอบระทับได้เดียวกัน ส่วนรองตอบว่าเคยพานักเรียนไปชมสถานที่สำคัญ ๆ เฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๖

๓. จากการสำรวจว่า ครูเคยอ่านหรือศึกษาคู่มือการใช้สื่อทัศนูปกรณ์บ้างหรือไม่
ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๗๒.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๒.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๖๓.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๕๖.๑

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า เคยอ่านหรือศึกษาคู่มือการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๔๔.๖ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่าไม่เคยอ่านหรือศึกษาคู่มือการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๖

๔. จากการสำรวจว่า โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์ให้ครูสามารถมองเห็นเด่นชัดหรือไม่
ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑	ตอบว่าไม่มี	ประมาณร้อยละ	๖๖.๑
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒	ตอบว่าไม่มี	ประมาณร้อยละ	๕๔.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓	ตอบว่าไม่มี	ประมาณร้อยละ	๕๕.๑
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔	ตอบว่าไม่มี	ประมาณร้อยละ	๖๖.๓

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ให้ครูสามารถมองเห็นเด่นชัดในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๔ โดยเฉพาะครูชั้นประถมปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่า มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ไว้อย่างเด่นชัด เฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๔

๕. จากการสำรวจว่า ครูเคยได้รับเชิญไปศูนย์วัสดุการศึกษาบ้างหรือไม่

ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๗๕.๐
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๗๖.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๖๓.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๖.๓

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่เคยได้รับเชิญไปศูนย์วัสดุศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๒

โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าเคยได้รับเชิญไปศูนย์วัสดุศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๒

๖. จากการสำรวจว่าครูมีความต้องการที่จะใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ บ้างหรือไม่

ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่ามี	ประมาณร้อยละ	๘๗.๑
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่ามี	ประมาณร้อยละ	๘๖.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่ามี	ประมาณร้อยละ	๘๕.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่ามี	ประมาณร้อยละ	๘๐.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่ามีความต้องการที่จะใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ เฉลี่ย

ร้อยละ ๘๕.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่าไม่มีความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ เฉลี่ยร้อยละ ๘.๔

๗. จากการสำรวจว่าในโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์พอใช้ทั่วถึงกันบ้างหรือไม่

ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๕.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๐.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๗๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๗๕.๐

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าในโรงเรียนไม่มีวัสดุอุปกรณ์พอใช้ให้ทั่วถึงกันเฉลี่ยร้อยละ ๕๒.๓ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่าในโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์พอใช้โดยทั่วถึงกัน เฉลี่ยร้อยละ ๔๗.๕

๕. จากการสำรวจจำมีการ เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนอย่างดีบ้างหรือไม่

ปรากฏ :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๔.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๐.๐
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๔๔.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๔๓.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่ามีการ เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนอย่างดีเฉลี่ย ร้อยละ ๔๒.๖ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่าไม่มีการ เก็บรักษาอุปกรณ์ในโรงเรียนอย่างดี เฉลี่ยร้อยละ ๕๗.๓

๕. จากการสำรวจว่าเคยใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๔๕.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๖.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๓.๓

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้ภาพยนต์ประกอบการสอน เฉลี่ยร้อยละ ๘๓.๖ และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับครูทุกระดับชั้นตอบอยู่ในระดับได้เดียวกัน

ส่วนรองตอบว่าเคยใช้ภาพยนต์ประกอบการสอน เฉลี่ยร้อยละ ๖.๔

๑๐. จากการสำรวจว่ามีไฟฟ้า, ใช้ในโรงเรียนหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๕๔.๘

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๕๐.๐

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๔๘.๘

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๔๖.๓

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่มีไฟฟ้าใช้ในโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๕๐.๐ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าไม่มีไฟฟ้าใช้ในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๔๘.๕

๑๑. จากการสำรวจครูเคยใช้เครื่องฉายภาพยนต์ประกอบการสอน บ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๙๐.๓

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๖.๒

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๕.๖

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๓.๗

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้เครื่องฉายภาพยนต์เสียงในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๒ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าเคยใช้เครื่องฉายภาพยนต์เสียงในโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๔.๑

๑๒. จากการสำรวจว่าเคยใช้เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป ในโรงเรียนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๖.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๕.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๙.๖
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๒.๘

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริปในโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๒ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ส่วนรองลงมาตอบว่าเคยใช้เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริปในโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ

๑.๐

๑๓. จากการสำรวจว่าเคยใช้วิทยุประกอบการสอนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๙.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๙.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๓.๑
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๖.๑

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้วิทยุประกอบการสอน เฉลี่ยร้อยละ ๕๙.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ส่วนรองตอบว่าเคยใช้วิทยุในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๘

๑๔. จากการสำรวจว่า เคยใช้โทรทัศน์ ในโรงเรียนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๙๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๙๐.๕

- ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๓๘.๖
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๔๐.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้โทรทัศน์ในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๑
 โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่า เคยใช้โทรทัศน์ ในโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๓.๔

๑๕. จากการสำรวจว่าเคยใช้เครื่องฉายภาพทึบแสงประกอบการสอนบ้างหรือไม่
 ปรากฏว่า :-

- ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคย ใช้เลย
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๙๕.๒
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๗.๒
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๒.๙

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยใช้เครื่องฉายทึบแสงประกอบการสอนเฉลี่ย
 ร้อยละ ๘๘.๙ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และไม่มีใครเคยใช้ภาพทึบแสงประ
 กอบการสอนเลย

๑๖. จากการสำรวจว่าเคยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะประกอบการสอนบ้างหรือไม่
 ปรากฏว่า :-

- ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคยใช้เลย
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๙๒.๔
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๕.๕
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๘๒.๙

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่เคยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะประกอบการสอน เฉลี่ยร้อยละ ๘๗.๘ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และไม่มีใครเคยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะประกอบการสอน

๑๗. จากการสำรวจว่ามีที่ว่างในห้องเรียนพอจะติดป้ายนิเทศบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า

:-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๘๕.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๗๘.๖
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๗๙.๖
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๗๐.๗

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่ามีที่ว่างในห้องเรียนพอจะติดป้ายนิเทศบ้าง เฉลี่ยร้อยละ ๗๕.๖ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่า ในห้องเรียนไม่มีที่ว่างพอจะติดป้ายนิเทศ เฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๓

๑๘. จากการสำรวจว่ามีที่ว่างในห้องเรียนพอจะติดแผนที่และแผนภูมิบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๘๘.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๘๐.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๘๓.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า มี	ประมาณร้อยละ ๘๐.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่ามีที่ว่างในห้องเรียนพอจะติดแผนที่และแผนภูมิ เฉลี่ยร้อยละ ๘๓.๗ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าไม่มีที่ว่างในห้องเรียนพอจะคิดแผนที่และแผนภูมิ เฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๑

๑๕. จากการสำรวจว่า มี กระดาษภายในชั้นเรียนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๓๒.๓

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๘.๒

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๖๕.๔

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๘๒.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่มีกระดาษในห้องเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๘

โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ส่วนรองตอบว่ามีกระดาษในห้องเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๖

๒๐. จากการสำรวจว่ามีชั้นหรือตู้ในห้องเรียนสำหรับวางวัสดุอุปกรณ์บ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๘.๔

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๖๑.๕

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า มี หรือ ไม่มี ในระดับได้เฉลี่ย

กันประมาณร้อยละ ๘.๕

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่าไม่มี ประมาณร้อยละ ๔๘.๘

สรุป

ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่มีชั้นหรือตู้ในห้องเรียนสำหรับวางวัสดุอุปกรณ์เฉลี่ยร้อยละ ๕๓.๕

โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่า มีชั้นหรือตู้ในห้องเรียนสำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๔๑.๓

๒๑. จากการสำรวจว่าห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ในโรงเรียนหรือไม่

ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๖.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๔๐.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๖๕.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๖.๑

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ตอบว่าไม่มีห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลืองในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๖๕.๓ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่ามีห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลืองเฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๑

๒๒. จากการสำรวจว่าครูเคยผลิตอุปกรณ์ใช้เองหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๕๐.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๓๘.๖
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๕๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๕๐.๒

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ตอบว่า เคยผลิตวัสดุอุปกรณ์ง่าย ๆ ใช้เอง เฉลี่ยร้อยละ ๔๘.๒ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่าเคยผลิตอุปกรณ์ง่าย ๆ ใช้เอง เฉลี่ยร้อยละ ๔.๕

๒๓. จากการสำรวจว่าครูเคยใช้เงินส่วนตัวจัดหาวัสดุอุปกรณ์ใช้เองในห้องเรียนบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๔๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๓๘.๖

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๓	ตอบว่า	เคย	ประมาณร้อยละ	๕๓.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๔	ตอบว่า	เคย	ประมาณร้อยละ	๕๑.๒

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า เคยใช้เงินส่วนตัวจัดหาวัสดุอุปกรณ์ใช้เองในห้องเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๕๑.๖ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่าไม่เคยใช้เงินส่วนตัวจัดหาวัสดุอุปกรณ์ใช้เองในโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๐

๒๔. จากการสำรวจว่าครูเคยเรียนรูการใช้ สไลด์ทัศนูปกรณ์ทุกคนหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๑	ตอบว่า	ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๔.๘
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๒	ตอบว่า	ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๕.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๓	ตอบว่า	ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๒.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๔	ตอบว่า	ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๔๘.๘

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยเรียนรูการใช้ สไลด์ทัศนูปกรณ์ทุกคน เฉลี่ยร้อยละ ๕๑.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่าเคยเรียนรูการใช้ สไลด์ทัศนูปกรณ์กันทุกคน เฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๕

๒๕. จากการสำรวจว่าครูในโรงเรียนสามารถใช้เครื่องมือประกอบการสอนทุกคนหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๑	ตอบว่า	ใช้ได้	ประมาณร้อยละ	๕๖.๔
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๒	ตอบว่า	ใช้ได้	ประมาณร้อยละ	๔๕.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๓	ตอบว่า	ใช้ได้	ประมาณร้อยละ	๖๑.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมปีที่	๔	ตอบว่า	ใช้ได้	ประมาณร้อยละ	๔๑.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ตอบว่าสามารถใช้เครื่องมือประกอบการสอนทุกคน เฉลี่ยร้อยละ ๕๑.๑ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ส่วนรองตอบว่า ไม่สามารถใช้เครื่องมือประกอบการสอนเฉลี่ยร้อยละ ๓๔.๐

๒๖. จากการสำรวจว่าครูเคยใช้ทัศนศึกษาบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๙.๐

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๑.๔

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๗.๒

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๘.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ไม่เคย ใช้ทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๖๖.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่า เคย ใช้ทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๑

๒๗. จากการสำรวจว่าครูเคยทดลองใช้สื่อทัศนูปกรณ์เคลื่อนมาสอนในชั้นเรียนทุกครั้งหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๗๕.๘

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๖๑.๙

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๖๗.๔

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า เคย ประมาณร้อยละ ๗๐.๗

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าเคยทดลองใช้สื่อทัศนูปกรณ์เคลื่อนนำมาสอนในชั้นเรียนทุกครั้ง เฉลี่ยร้อยละ ๖๘.๙ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่า ไม่เคยทดลองใช้สื่อทัศนูปกรณ์เคลื่อนนำมาสอนในชั้นเรียนทุกครั้ง

เฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๕

๒๔. จากการสำรวจว่าครูได้เคยตั้งจุดมุ่งหมายไว้ก่อนที่ศึกษาบ้างหรือไม่
ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๘๖.๘
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๕๕.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๓๖.๓
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย	ประมาณร้อยละ	๒๖.๘

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่าไม่เคยตั้งจุดมุ่งหมายไว้ก่อนที่ศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๒.๔ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่าเคยตั้งจุดมุ่งหมายก่อนที่ศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๓

๒๕. จากการสำรวจว่าครูเคยนำวัสดุอุปกรณ์มาแสดงอีกครั้งหนึ่งภายหลังที่เคยสอนมาแล้ว บ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๖๗.๗
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๘๗.๖
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๖๑.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า เคย	ประมาณร้อยละ	๕๑.๒

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า เคยนำวัสดุอุปกรณ์มาแสดงอีกครั้งหนึ่งภายหลังที่เคยสอนมาแล้ว เฉลี่ยร้อยละ ๕๖.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าไม่เคยนำวัสดุอุปกรณ์มาแสดงอีกครั้ง ภายหลังการสอนมาแล้ว เฉลี่ยร้อยละ ๔๖.๕

๓๐. จากการสำรวจว่าเคยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในระหว่างประชุมครูบ้างหรือไม่
ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๐.๐
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๓๖.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๓.๑
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๐.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่เคย ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในระหว่างประชุมครู เฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๐ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนรองตอบว่า เคย ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในระหว่างประชุมครู เฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๒

๓๑. จากการสำรวจว่าเคยมีหนังสือวารสารเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ในห้องสมุดโรงเรียนหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๖๒.๕
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า มี ประมาณร้อยละ ๔๕.๒
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๑.๐
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ตอบว่า ไม่มี ประมาณร้อยละ ๕๓.๕

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่มีหนังสือหรือวารสารเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ในห้องสมุดโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๔๘.๐ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่ามีหนังสือวารสารเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ในห้องสมุดโรงเรียน เฉลี่ยร้อยละ ๓๘.๖

๓๒. จากการสำรวจว่าครูเคยฝึกนักเรียนไว้ช่วยในการใช้วัสดุอุปกรณ์บ้างหรือไม่ ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๕.๐
ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๓.๒

- ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๗.๒
 ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๕.๘

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่เคยฝึกนักเรียนไว้ช่วยในการใช้วัสดุอุปกรณ์
 เฉลี่ยร้อยละ ๖๘.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าเคยฝึกนักเรียนไว้ช่วยในการใช้วัสดุอุปกรณ์ร้อยละ ๑๕.๘

๓๓. จากการสำรวจว่าครูใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสอนโดยสม่ำเสมอทุกครั้งหรือไม่
 ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๗.๗

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๗.๑

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๑.๒

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๓.๔

สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจตอบว่า ไม่เคยใช้วัสดุอุปกรณ์โดยสม่ำเสมอ เฉลี่ยร้อยละ
 ๖๒.๔ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ส่วนรองตอบว่าเคยใช้วัสดุอุปกรณ์โดยสม่ำเสมอ เฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๕

๓๔. จากการสำรวจว่าในโรงเรียนเคยอบรมเกี่ยวกับสัทธิศศึกษาบ้างหรือไม่
 ปรากฏว่า :-

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๗๕.๘

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๑.๕

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๖๓.๓

ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตอบว่า ไม่เคย ประมาณร้อยละ ๕๖.๑

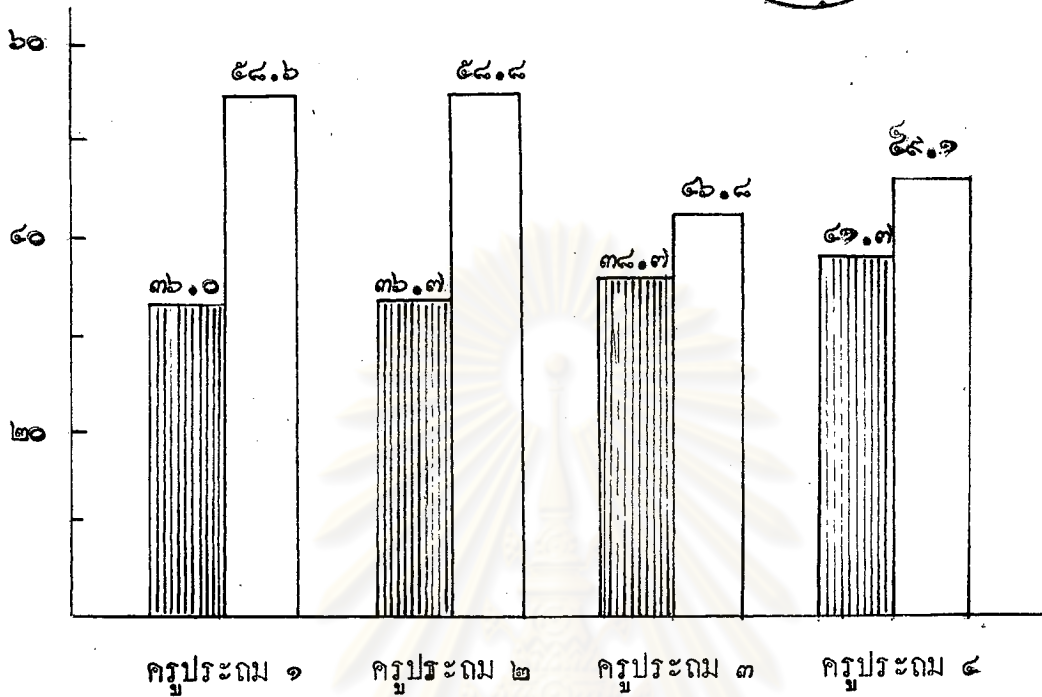
สรุป

ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๓ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑

ส่วนรองตอบว่า เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๔

จากประสบการณ์ทั้งหมดสรุปได้ว่า

๑. ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑ ยังขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๘.๖
ส่วนรองลงมา มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๐
๒. ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษา ๒ ยังขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๘.๘
ส่วนรองลงมา มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๗
๓. ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษา ๓ ยังขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๖.๘
ส่วนรองลงมา มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๗
๔. ส่วนใหญ่ของครูประจำชั้นประถมศึกษา ๔ ยังขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๕.๑
ส่วนรองลงมา มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๔๑.๗
๕. ส่วนใหญ่ของครูทุกระดับชั้นในโรงเรียนที่สำรวจ ยังขาดประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๕๓.๓
ส่วนรองลงมา มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๓๘.๐

มีประสพการณ์

ไม่มีประสพการณ์

ภาพที่ ๖ เปรียบเทียบประสพการณ์ของครูตามระดับชั้นการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษาตอนต้น

ศูนย์แพทย์พยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๗

ลำดับความสำคัญของสื่อทัศนูปกรณ์ตามความเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น แยกประเภทตามวัสดุอุปกรณ์และเรียงตามลำดับที่

รายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์	ลำดับที่ % N = ๑๑๒										รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐ ขึ้นไป	
แผนที่	๑๓.๔	๑๔.๓	๔.๕	๗.๑	๑	๑	๐.๙	๑	๑.๘	๐.๙	๔๒.๙
แผนภูมิ	๔.๕	๘.๘	๘.๐	๒.๗	๔.๕	๓.๖	๑	๐.๙	๐.๙	๐.๙	๓๕.๗
ของจริง-ของตัวอย่าง	๖.๒	๔.๕	๔.๕	๙.๘	๘.๐	๔.๕	๒.๗	๑	๑	๑	๓๕.๗
ลูกโลก	๔.๕	๑๒.๕	๗.๑	๔.๕	๒.๗	๑	๑	๑.๘	๐.๙	๑	๓๔.๑
หนังสืออ่านประกอบ	๐.๙	๑	๓.๖	๑	๑๐.๗	๔.๕	๖.๑	๑.๘	๐.๙	๑	๒๙.๕
แผนภาพ	๖.๒	๖.๒	๘.๙	๔.๕	๐.๙	๑	๑	๐.๙	๐.๙	๑	๒๙.๕
ภาพยนตร์เสียงและเครื่องฉาย	๑๒.๕	๒.๗	๓.๖	๒.๗	๑	๐.๙	๑.๘	๑.๘	๑	๐.๙	๒๖.๙
กระดานดำ	๑๔.๓	๑.๘	๐.๙	๓.๖	๑.๘	๑.๘	๑	๐.๙	๑	๑	๒๕.๑
หุ่นจำลอง	๑	๓.๖	๓.๖	๑.๘	๓.๖	๗.๑	๐.๙	๐.๙	๑.๘	๐.๙	๒๔.๒
ภาพนิ่งหรือรูปภาพ	๑๕.๕	๑๑.๒	๖.๒	๘.๙	๑๑.๒	๑.๘	๐.๙	๑	๑	๑	๑๙.๖
กะเบาะทราย	๑	๒.๗	๒.๗	๓.๖	๑.๘	๔.๕	๐.๙	๑.๘	๑	๑	๑๘.๐

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

รายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์	ลำดับที่ %										รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐ ขึ้นไป	
การสาธิต	๑	๐.๓	๐.๓	๓.๖	๐.๓	๒.๓	๔.๕	๑	๑	๐.๓	๑๔.๔
ป้ายนิเทศ	๑	๑.๓	๒.๐	๓.๖	๐.๓	๑	๑	๒.๓	๑	๒.๓	๑๒.๕
การแสดงละครและการเล่นสมมติ	๑	๑	๐.๓	๑.๓	๔.๕	๒.๓	๐.๓	๐.๓	๑	๑	๑๑.๓
ทัศนajaranศึกษา	๑	๑	๒.๓	๐.๓	๑	๑	๑.๓	๒.๓	๐.๓	๑.๓	๑๐.๓
โปสเตอร์	๑	๑.๓	๓.๖	๑.๓	๒.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๓.๓
เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๓	๓.๖	๐.๓	๑.๓	๑	๑	๐.๓	๐.๓	๑	๑	๓.๐
วิทยุ	๓.๖	๓.๖	๑	๐.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๓.๑
การทดลอง	๑	๑	๐.๓	๑	๑	๐.๓	๒.๓	๐.๓	๐.๓	๐.๓	๖.๓
เครื่องบันทึกเสียงและเทปเสียง	๑	๑.๓	๐.๓	๐.๓	๐.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๔.๕
โทรทัศน์	๐.๓	๑.๓	๐.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๐.๓	๑	๔.๕
ห้องสังคมศึกษา	๐.๓	๑	๑	๑	๑.๓	๑	๐.๓	๑	๑	๑	๓.๖
เครื่องขยายเสียง	๑	๑	๑.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๓
เครื่องฉายภาพนิ่ง	๐.๓	๑	๑	๑	๐.๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๓

ตารางที่ ๑๗ (ต่อ)

รายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์	ลำดับที่ %					N = ๑๑๒					รวม	
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐		ขึ้นไป
ห้องสมุด	1	1	๐.๙	๐.๙	1	1	1	1	1	1	1	๑.๘
หนังสือพิมพ์	1	๐.๙	๐.๙	1	1	1	1	1	1	1	1	๑.๘
เครื่องเล่นจานเสียงและจานเสียง	1	1	1	1	๐.๙	1	1	1	1	1	1	๐.๙
สมุดภาพ	1	1	1	1	๐.๙	1	1	1	๐.๙	1	1	๑.๘
การจัดนิทรรศการสังคมศึกษา	1	๐.๙	1	1	1	1	1	1	1	1	1	๐.๙

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับความสำคัญของโสตทัศนูปกรณ์ตามความเห็นของครู โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น
ทุกระดับชั้น เรียงความสำคัญตั้งแต่ลำดับที่ ๑ ถึงที่ ๑๐ ขึ้นไปปรากฏผลดังต่อไปนี้ :-
(โปรรคูประกอบ ตารางที่ ๑๗ หน้า ๑๒๐)

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็น ว่า แผนที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒
ประมาณร้อยละ ๑๔.๓

ส่วนรองลงมาให้ความเห็น ว่า แผนที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ ประมาณร้อยละ
๑๓.๔

๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็น ว่า แผนภูมิมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒
ประมาณร้อยละ ๔.๔

ส่วนรองลงมา ให้ความเห็น ว่า แผนภูมิ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๐

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็น ว่า ของจริง - ของตัวอย่างมีความ
สำคัญเป็นลำดับที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๕.๔

ส่วนรองลงมาให้ความเห็น ว่า ของจริง-ของตัวอย่าง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๕
ประมาณร้อยละ ๔.๐

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็น ว่า ลูกโลก มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒
ประมาณร้อยละ ๑๒.๕

ส่วนรองลงมาให้ความเห็น ว่า ลูกโลก มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓ ประมาณร้อย
ละ ๗.๑

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็น ว่า หนังสืออ่านประกอบมีความสำคัญเป็น
ลำดับที่ ๕ ประมาณร้อยละ ๑๐.๓

ส่วนรองลงมาให้ความเห็น ว่า หนังสืออ่านประกอบมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๖
ประมาณร้อยละ ๔.๕

๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า แผนภาพมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓
ประมาณร้อยละ ๘.๕

ส่วนรองลงมาให้ความเห็นว่า แผนภาพ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ และที่ ๒
ในระดับได้เดียวกัน คือ ประมาณร้อยละ ๖.๒

๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ภาพยนต์เสียงและเครื่องฉาย
มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๑๒.๕

ส่วนรองลงมาให้ความเห็นว่า ภาพยนต์เสียงและเครื่องฉายมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓
ประมาณร้อยละ ๓.๖

๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า กระดานดำ มีความสำคัญเป็นลำดับ
ที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๑๔.๓

ส่วนรองลงมาให้ความเห็นว่า กระดานดำมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๔ ประมาณ
ร้อยละ ๓.๖

๙. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า หุ่นจำลองมีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๖
ประมาณร้อยละ ๗.๑

ส่วนรองของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า หุ่นจำลองมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒, ๓, และ
ที่ ๕ ระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๓.๖

๑๐. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า ภาพนิ่งหรือรูปภาพ มีความสำคัญเป็น
ลำดับที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๑๕.๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ภาพนิ่งหรือรูปภาพ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒
และที่ ๑ ระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑๑.๒

๑๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า กระดาษทราย มีความสำคัญเป็นลำดับ
ที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๔.๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า กระดาษทรายมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๔
ประมาณร้อยละ ๓.๖

๑๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า การสาธิต มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๗
ประมาณร้อยละ ๔.๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า การสาธิตมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๔
ประมาณร้อยละ ๓.๖

๑๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ป้ายนิเทศมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓
ประมาณร้อยละ ๔.๑

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ป้ายนิเทศมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๔ ประ
มาณร้อยละ ๓.๖

๑๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า การแสดงละครและการเล่นสมมติ
มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๕ ประมาณร้อยละ ๔.๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า การแสดงละครและการเล่นสมมติ มีความ
สำคัญเป็นลำดับที่ ๖

๑๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ทัศนศึกษา มีความสำคัญเป็นลำดับ
ที่ ๓ และที่ ๔ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๒.๗

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ทัศนศึกษา มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๗
และที่ ๑๑ ขึ้นไป ประมาณร้อยละ ๑.๘

๑๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ไปสเตอร์ มีความสำคัญเป็นลำดับ
ที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๓.๖

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ไปสเตอร์มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๕
ประมาณร้อยละ ๒.๗

๑๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป
มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๓.๖

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป มีความ

สำคัญ เป็นลำดับที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๑.๘

๑๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า วิทยุ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ และที่ ๒ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๓.๖

ส่วนรองของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า วิทยุ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๐.๕

๑๙. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า การทดลอง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๗ ประมาณร้อยละ ๒.๗

ส่วนรองของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า การทดลอง มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๓ ที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๘ และที่ ๑๐ ขึ้นไป ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕

๒๐. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า เครื่องบันทึกเสียง และเทปเสียง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑.๘

ส่วนรองของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า เครื่องบันทึกเสียงและเทปเสียง มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕

๒๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑.๘

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๕ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑.๕

๒๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ห้องสังคมศึกษา มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๕ ประมาณร้อยละ ๑.๘

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า ห้องสังคมศึกษา มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ และที่ ๗ ประมาณร้อยละ ๐.๕

๒๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้ความเห็นว่า เครื่องขยายเสียงมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑.๘ เพียงลำดับเดียว

๒๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า เครื่องฉายภาพนิ่ง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ และที่ ๕ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียง ๒ ลำดับเท่านั้น

๒๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า หอสมุด มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๓ และที่ ๔ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียง ๒ ลำดับ เท่านั้น

๒๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า หนังสือพิมพ์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๒ และที่ ๓ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียง ๒ ลำดับ เท่านั้น

๒๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า เครื่องเล่นจานเสียง และจานเสียง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๕ ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียงลำดับเดียวเท่านั้น

๒๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า สมุดภาพ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๕ และที่ ๕ ในระดับไล่เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียง ๒ ลำดับเท่านั้น

๒๙. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า การจัดนิทรรศการสังคมศึกษา มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๐.๕ เพียงลำดับเดียว

สรุป

๑. ครูที่สำรวจให้ความเห็นว่า ความสำคัญของโสตทัศนูปกรณ์เรียงตามลำดับได้ดังนี้
- ลำดับที่ ๑ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้แก่ ภาพนิ่ง หรือรูปถ่าย ประมาณร้อยละ ๑๙.๕
- ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ แผนที่ ประมาณร้อยละ ๑๓.๔
- ลำดับที่ ๒ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้แก่ แผนที่ ประมาณร้อยละ ๑๔.๓
- ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ลูกโลก ประมาณร้อยละ ๑๒.๕
- ลำดับที่ ๓ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า แผนที่ ประมาณร้อยละ ๘.๕
- ส่วนรองให้ความเห็นว่า ป้ายนิเทศ ประมาณร้อยละ ๘.๐

- ลำดับที่ ๔ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้แก่ของจริง-ของตัวอย่าง ประมาณร้อยละ ๘.๘
ส่วนรองให้ความเห็นว่าได้แก่ ภาพนิ่ง หรือรูปภาพ ประมาณร้อยละ ๘.๘
- ลำดับที่ ๕ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้แก่ ภาพนิ่ง หรือรูปภาพ ประมาณร้อยละ ๑๑.๒
ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ ประมาณร้อยละ ๑๐.๘
- ลำดับที่ ๖ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้แก่ หุ่นจำลอง ประมาณร้อยละ ๗.๑
ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ ของจริง-ของตัวอย่าง หนังสือ
อ่านประกอบ, กะบะทราย, มีระดับได้เดียวกันประมาณร้อยละ ๘.๕
- ลำดับที่ ๗ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้แก่ หนังสืออ่านประกอบประมาณร้อยละ ๗.๑
ส่วนรองให้ความเห็นว่าได้แก่ การสาธิต ประมาณร้อยละ ๘.๕
- ลำดับที่ ๘ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้แก่ ป้ายนิเทศ, และทัศนศึกษา
มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๒.๗
ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ลูกโลก, หนังสืออ่านประกอบ,
ภาพยนตร์เสียง, และเครื่องฉาย และกะบะทราย มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑.๘
- ลำดับที่ ๙ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้แก่แผนที่ และหุ่นจำลองมีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๑.๘
ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่ แผนภูมิ ลูกโลก หนังสืออ่านประกอบ
แผนภาพ ทัศนศึกษา การทดลอง โทรทัศน์ และสมุด
ภาพ มีระดับได้เดียวกัน ประมาณร้อยละ ๐.๕

ลำดับที่ ๑๑ ขึ้นไป ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ได้แก่ป้ายนิเทศ ประมาณร้อยละ ๒.๗

ส่วนรองให้ความเห็นว่า ได้แก่แผนภูมิ และทัศนาวจรศึกษามีระดับ
ได้เลี้ยวกันประมาณร้อยละ ๑.๘

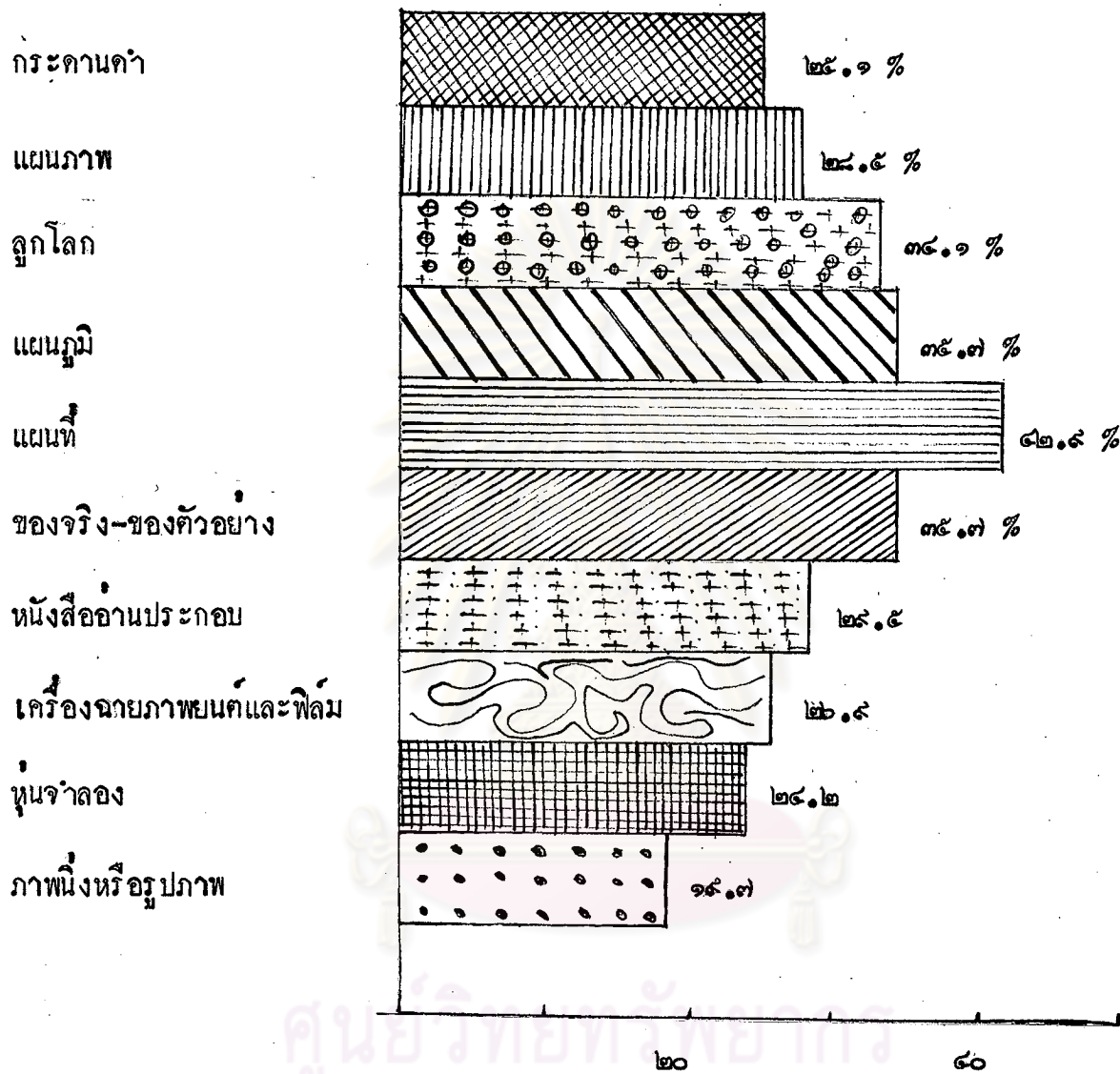
๒. ส่วนใหญ่ของโสศกัศนุปรณที่ครูให้ความเห็นว่า มีความสำคัญตามลำดับต่าง ๆ
นั้น ได้แก่ แผนที่ ประมาณร้อยละ ๔๒.๕

ส่วนรองของโสศกัศนุปรณที่ครูให้ความเห็นว่า มีความสำคัญตามลำดับต่าง ๆ นั้น ได้แก่
แผนที่ แผนภูมิ และ ของจริง-ของตัวอย่าง มีระดับได้เลี้ยวกัน ประมาณร้อยละ ๓๕.๗

เป็นที่น่าสังเกตว่ากระดานป้ายสำลีและห้องพิพิธภัณฑ์โรงเรียน ไม่อยู่ในข่ายของความ
สำคัญ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๗ เปรียบเทียบ ความสำคัญของสื่อทัศนูปกรณ์บางประการ

ตารางที่ ๑๔

ความเห็นของครู เกี่ยวกับอุปสรรคในการใช้ โสตทัศนูปกรณ์
แยกประเภทตามลักษณะอุปสรรคและระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	ลักษณะอุปสรรค	ครู	ครู	ครู	ครู	เฉลี่ย
		ป. ๑ N= ๓๓	ป. ๒ N= ๒๕	ป. ๓ N=๒๓	ป. ๔ N=๒๗	
ก. อุปสรรคจากโรงเรียน						
๑.	โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์เพียงพอกับความต้องการของครู	๗๒.๗	๔๔.๐	๕๒.๒	๖๒.๕	๕๗.๕
๒.	ขาดเงินและงบประมาณสำหรับ โสตทัศนูปกรณ์	๒๔.๒	๒๘.๐	๓๐.๕	๓๓.๓	๒๙.๐
๓.	โรงเรียนมีรายจ่ายอื่น ๆ มาก ไม่มีพอซื้อ โสตทัศนูปกรณ์	๓.๐	-	-	๓.๗	๑.๗
๔.	ห้องเรียนคับแคบไม่มีที่เก็บหรือใช้ โสตทัศนูปกรณ์	๓.๐	-	๔.๔	๑๑.๑	๔.๖
๕.	ขาดสถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์	-	๑๒.๐	๔.๔	๒๕.๖	๑๑.๕
๖.	ขาดห้องผลิตอุปกรณ์โดยเฉพาะ	-	๕.๔	๔.๔	๓.๗	๓.๐
๗.	จำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป	๓.๐	๔.๐	๔.๔	๑๑.๑	๔.๕
๘.	ระยะเวลาเรียนแต่ละชั่วโมงจำกัดไม่พอใช้ โสตทัศนูปกรณ์	-	-	-	๒๕.๕	๖.๕
๙.	สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่ดี	๔.๔	-	-	-	๑.๑
เฉลี่ย		๑๓.๔	๑๑.๕	๑๒.๕	๒๒.๗	๑๕.๑

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะอุปสรรค	ครู	ครู	ครู	ครู	เฉลี่ย
		ป.๑ N=๓๓	ป.๒ N=๒๕	ป.๓ N=๒๖	ป.๔ N=๒๗	
	ข. <u>อุปสรรคจากตัวครู</u>					
๑.	ครูไม่มีเวลาว่างที่จะผลิตวัสดุอุปกรณ์	๑๘.๒	๑๖.๐	๒๑.๗	๒๕.๖	๒๑.๘
๒.	ครูต้องสอนทุกวิชาไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์	๒๗.๓	๑๒.๐	๘.๘	๑๘.๘	๑๒.๑
๓.	ครูมีเวลาสอนน้อยชั่วโมงแล้วไม่ทันหลักสูตร	๕.๑	๘.๐	๘.๘	๗.๘	๖.๒
๔.	ครูขาดความชำนาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์	๕.๑	๘.๐	๘.๘	๓.๗	๖.๓
๕.	ครูขาดความเข้าใจและทักษะในการผลิต วัสดุอุปกรณ์	๕.๑	๒๐.๐	๑๗.๘	๑๑.๑	๑๘.๘
๖.	ครูขาดความริเริ่มและผู้ใช้ยวชาตมาแนะนำ	๓.๐	๘.๐	๘.๗	-	๓.๕
๗.	ครูขาดการสนับสนุนและให้กำลังใจในการ ใช้อุปกรณ์	-	๘.๐	-	๓.๗	๒.๕
๘.	ครูขาดความร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน	-	-	๘.๘	๓.๗	๒.๕
๙.	ครูต้องใช้เงินส่วนตัวซื้อวัสดุอุปกรณ์เอง	๖.๐	๘.๐	๘.๘	-	๘.๖
๑๐.	ไม่มีผู้จัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียน	๓.๐	-	-	-	๐.๘
๑๑.	นักเรียนส่วนมากเป็นเด็กเล็ก	๓.๐	๘.๐	-	-	๑.๘
๑๒.	ความรู้ของนักเรียนต่างกัน	๓.๐	-	๘.๐	-	๑.๘
๑๓.	ใช้วัสดุอุปกรณ์แล้วลำบากต่อการควบคุมชั้น	๓.๐	๘.๐	๘.๗	๗.๘	๖.๘
๑๔.	ใช้วัสดุอุปกรณ์แล้วได้ผลไม่คุ้มค่า	๓.๐	-	-	-	๐.๘
	เฉลี่ย	๖.๕	๕.๗	๕.๕	๕.๑	๕.๗

ตารางที่ ๑๘ (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะอุปสรรค	ครู	ครู	ครู	ครู	เฉลี่ย
		ป. ๑ N= ๓๓	ป. ๒ N=๒๕	ป. ๓ N= ๒๓	ป. ๔ N= ๒๗	
	ค. <u>อุปสรรคจากวัสดุอุปกรณ์</u>					
๑.	ขาดเครื่องมือและวัสดุสำหรับผลิต อุปกรณ์	๖.๐	๘.๐	๑๓.๑	-	๖.๘
๒.	อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนส่วนมาก ชำรุดเสียหาย	๓.๐	-	๘.๗	-	๒.๕
๓.	อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนไม่เหมาะ กับวิชาที่สอน	๓.๐	-	๕.๕	-	๑.๘
๔.	โสตทัศนูปกรณ์หายากถ้าไหนเลย เด็กจะไม่สนใจ	๓.๐	๘.๐	๑๑.๖	๒.๗	๒.๕
	เฉลี่ย	๓.๐	๕.๐	๖.๖	๐.๕	๓.๖

ครูที่สำรวจได้ให้เหตุผลของอุปสรรคที่ขัดขวางไม่มีครูระดับชั้นต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดอนันต์ ได้ใช้โสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา มีหลายประการด้วยกัน แยกประเภทออกได้
เป็น ๓ ประเภท คือ

- ก. อุปสรรคโรงเรียน
- ข. อุปสรรคจากตัวครู
- ค. อุปสรรคจากวัสดุอุปกรณ์

ผลของการสำรวจปรากฏดังนี้ คือ :-

ก. อุปสรรคจากโรงเรียน

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าโรงเรียนไม่มีอุปกรณ์เพียงพอกับความ
ต้องการ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๗๒.๗
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๖๒.๘
๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าขาดเงินและงบประมาณที่จะจัดซื้อวัสดุ
ทัศนูปกรณ์ไว้ใช้ในโรงเรียน ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓๓.๓
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๓๐.๕
๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าโรงเรียนมีรายจ่ายอื่น ๆ อีกมาก ไม่มี
พอซื้ออุปกรณ์ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓.๗
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๓.๐
๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าห้องเรียนคับแคบไม่มีที่เก็บหรือใช้วัสดุ
ทัศนูปกรณ์ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๑๑.๑
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๔
๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าขาดสถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ครู
ประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๒๘.๖
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑๒.๐
๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าขาดห้องผลิตอุปกรณ์โดยเฉพาะ ได้แก่ครู
ประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๔
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐
๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าจำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป ได้แก่
ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๑๑.๑
เป็นที่น่าสังเกตว่าครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ และปีที่ ๓ มีระดับรองลงมาและ
ไล่เลี่ยกัน

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าระยะเวลาเรียนแต่ละชั่วโมงจำกัดไม่พอใช้ใสศัสนูปกรณ์ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๔ เพียงชั้นเดียว ประมาณร้อยละ ๒๕.๕

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่ดี ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑ เพียงชั้นเดียว ประมาณร้อยละ ๔.๔

ข. อุปสรรคจากตัวครู

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาว่างพอที่จะจัดทำใสศัสนูปกรณ์ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๔ ประมาณร้อยละ ๒๕.๖

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๓ ประมาณร้อยละ ๒๑.๗

๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ครูต้องสอนทุกวิชาไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์ก่อนการสอน ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑ ประมาณร้อยละ ๒๗.๒

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๔ ประมาณร้อยละ ๑๔.๘

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าเวลาสอนมีน้อย กลัวเรียนไม่ทันหลักสูตรได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑ ประมาณร้อยละ ๕.๑

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๔ ประมาณร้อยละ ๗.๔

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าครูขาดความชำนาญในการใช้ใสศัสนูปกรณ์ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๑ ประมาณร้อยละ ๕.๑

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๒ ประมาณร้อยละ ๘.๐

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่า ครูขาดความเข้าใจและทักษะในการผลิตอุปกรณ์ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๒ ประมาณร้อยละ ๒๐.๐

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๓ ประมาณร้อยละ ๑๗.๔

๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าครูขาดความริเริ่ม และผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษา ๓ ประมาณร้อยละ ๘.๗

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ครูขาดการสนับสนุนให้กำลังใจในการใช้อุปกรณ์ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐

ส่วนรองลงมาได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓.๗

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ขาดความร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๔

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓.๗

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ครูต้องใช้เงินส่วนตัวใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์เอง ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๖.๐

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๔

๑๐. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ไม่มีผู้จัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียน ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ เพียงชั้นเดียวประมาณร้อยละ ๓.๐

๑๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า นักเรียนส่วนมากเป็นเด็กเล็ก ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐

ส่วนรองได้แก่ ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๓.๐

๑๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ความรู้ของนักเรียนต่างกัน ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๐

ส่วนรองได้แก่ ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๔.๐

๑๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ใช้วัสดุที่สูญปรณแล้วลำบากต่อการควบคุมนักเรียน ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๗

ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓.๔

๑๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า ใช้วัสดุที่สูญปรณแล้วได้ผลไม่คุ้มค่า ได้แก่ครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ เพียงชั้นเดียว ประมาณร้อยละ ๓.๐

ค. อุปสรรคจากวัสดุอุปกรณ์

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่าเครื่องมือและวัสดุ สำหรับผลิตอุปกรณ์ ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑๓.๑
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐
๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ให้เหตุผลว่า อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนส่วนมากชำรุดเสียหาย ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๗
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๓.๐
๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนไม่เหมาะสม กับวิชาที่สอน ได้แก่ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔.๔
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๓.๐
๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจให้เหตุผลว่า วัสดุที่สูญปรนหายาก ถ้าใช้น้อยกว่านี้โรงเรียนจะไม่สนใจ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๔.๐
ส่วนรองได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓.๗

สรุป

๑. อุปสรรคเนื่องจากโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้แก่ โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์เพียงพอกับความต้องการของครู เฉลี่ยร้อยละ ๕๗.๕ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๗๒.๗
ส่วนรองลงมาได้แก่ โรงเรียนขาดเงินและงบประมาณสำหรับ วัสดุที่สูญปรนหายาก เฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๐ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓๓.๓
๒. อุปสรรคเนื่องจากตัวครู ส่วนใหญ่ได้แก่ครูไม่มีเวลาว่างพอที่จะผลิตวัสดุอุปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๒๑.๔ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๒๕.๖
ส่วนรองลงมาได้แก่ ครูขาดความเข้าใจและทักษะในการผลิต วัสดุที่สูญปรนหายาก เฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๔ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๒๐.๐

๓. อุปสรรคเนื่องจากวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่ได้แก่ซากเครื่องมือและวัสดุสำหรับผลิต
อุปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๒.๘ โดยเฉพาะครูประจำชั้นประถมปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑๓.๑

ส่วนรองลงมาได้แก่ อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนส่วนมากชำรุดเสียหาย และโสศกทัศนูป
กรณ์หายาก ถ้าใช้น้อยเกรงเด็กจะไม่สนใจ ซึ่งมีระดับได้เดียวกันประมาณร้อยละ ๒.๘

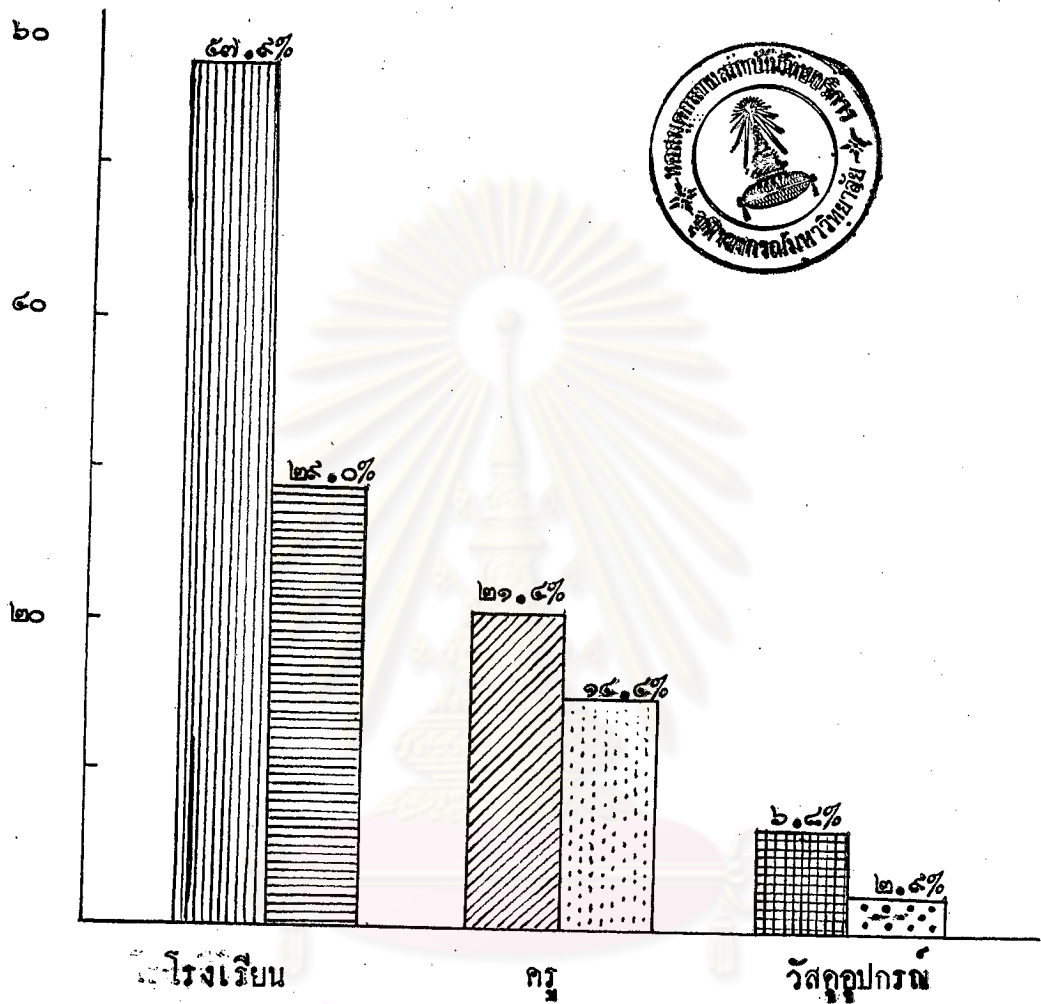
๔. อุปสรรคทั้งหมด ส่วนใหญ่เนื่องมาจากอุปสรรคจากโรงเรียนเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๑
ส่วนรองลงมาได้แก่อุปสรรคจากตัวครูเอง เฉลี่ยร้อยละ ๕.๗

๕. เป็นที่น่าสนใจเกตุว่าอุปสรรคเนื่องมาจากโรงเรียนที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่สิ่งแวด
ล้อมของโรงเรียนไม้ดี เฉลี่ยร้อยละ ๑.๑

อุปสรรคเนื่องมาจากตัวครู ที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ใช้โสศกทัศนูปกรณ์แล้วได้ผลไม่
คุ้มค่า เฉลี่ยร้อยละ ๑.๘

อุปสรรคเนื่องมาจากวัสดุอุปกรณ์ที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียน
ไม่เหมาะสมกับวิชาที่สอน เฉลี่ยร้อยละ ๑.๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์เพียงพอ		ครูขาดความเข้าใจและทักษะในการผลิต
	ขาดเงินและงบประมาณ		ขาดเครื่องมือและวัสดุสำหรับผลิต
	ครูไม่มีเวลาว่างผลิตอุปกรณ์		อุปกรณ์ที่มีอยู่ชำรุดเสียหาย

ภาพที่ ๔ เปรียบเทียบประเภทของอุปสรรคที่ขัดขวางไม่ให้ครูใช้วัสดุที่ตนเองผลิต

ตารางที่ ๑๕

จำนวนผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น
แยกประเภทตามลักษณะวัสดุอุปกรณ์และระดับการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ลำดับที่	ประเภทวัสดุอุปกรณ์	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	รวมเฉลี่ย
		% N=๓๑	% N=๒๖	% N=๒๐	% N=๒๖	
ก. วัสดุภายใน						
๑.	แผนที่	๔๑.๙	๑๕.๒	๔๐.๒	๕๖.๒	๓๖.๙
๒.	ลูกโลก	๓๒.๓	๑๕.๔	๓๐.๐	๑๙.๒	๒๔.๒
๓.	แผนภาพ	๓๒.๓	๑๙.๒	๑๕.๐	๓๐.๘	๒๔.๑
๔.	แผนภูมิ	๙.๗	๑๑.๕	๒๐.๐	๑๑.๕	๑๒.๗
๕.	โปสเตอร์	๑๕.๕	-	๑๕.๐	๑๑.๕	๑๑.๕
๖.	ป้ายนิเทศ	๒๒.๖	๑๑.๕	-	๗.๗	๑๐.๔
๗.	กระดานดำ	๖.๕	๓.๘	๑๕.๐	-	๖.๓
๘.	กระดานผ้าสาตี	๒๒.๖	๑๕.๔	๑๐.๐	๓.๘	๑๒.๙
	เฉลี่ย	๒๓.๕	๑๒.๐	๘.๒	๗.๓	๑๒.๙
ข. วัสดุที่ทรง						
๑.	ทุนจำลอง	๔๘.๕	๓๐.๘	๓๐.๐	๕๐.๐	๔๒.๓
๒.	ของจริง-ของตัวอย่าง	๒๒.๖	๗.๗	๓๐.๐	๑๕.๕	๑๗.๙
๓.	ไดออรามา	๖.๕	-	๕.๐	-	๒.๘
๔.	ของลอบแบบ	๓.๒	-	-	-	๐.๘
๕.	ห้องสังคมศึกษา	๖.๕	๗.๗	๑๐.๐	๑๑.๕	๘.๙
๖.	ห้องพิพิธภัณฑ์โรงเรียน	๖.๕	๑๑.๕	-	๓.๘	๕.๕
๗.	ห้องสมุด	-	๓.๘	-	-	๐.๙

ตารางที่ ๑๕ (กอ)

ลำดับที่	ประเภทวัสดุอุปกรณ์	ป. ๑ % N=๓๑	ป. ๒ % N=๒๖	ป. ๓ % N=๒๐	ป. ๔ % N=๒๖	รวมเฉลี่ย
๔.	ห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ	๓.๒	-	-	-	๐.๘
	เฉลี่ย	๒๑.๑	๓.๘	๒.๑	๔.๓	๗.๓
	ค. <u>ภาพและหนังสือ</u>					
๑.	ภาพ	๒๒.๖	๒๓.๑	๔๕.๐	๔๒.๓	๓๓.๒
๒.	ภาพพลิก	๖.๘	-	-	-	๑.๖
๓.	สมุดภาพ	๖.๘	๓.๘	-	๓.๘	๓.๕
๔.	หนังสืออ่านประกอบ	๒๕.๘	๒๓.๑	๑๕.๐	๑๕.๐	๒๐.๖
๕.	คู่มือในการเรียนการสอน	-	๓.๘	-	-	๐.๖
	เฉลี่ย	๑๒.๒	๑๐.๖	๑๒.๕	๑๒.๖	๑๒.๒
	ง. <u>กิจกรรม</u>					
๑.	กะบะทราย	๑๖.๑	๗.๓	๒๕.๐	๓.๘	๑๓.๒
๒.	ทัศนศึกษา	-	๓.๘	๕.๐	๓.๘	๓.๒
๓.	การสาธิต	-	๓.๘	-	-	๐.๖
	เฉลี่ย	๕.๘	๕.๑	๑๐.๐	๒.๕	๕.๖
	จ. <u>เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์</u>					
๑.	เครื่องฉายภาพยนตร์และภาพยนตร์	๓๕.๕	๒๖.๘	๔๕.๐	๔๒.๓	๓๘.๘
๒.	เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป และอุปกรณ์	๑๖.๑	๗.๓	๕.๐	๓๐.๐	๑๔.๗

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

ลำดับที่	ประเภทวัสดุอุปกรณ์	ป. ๑ % N= ๓๑	ป. ๒ % N=๒๖	ป. ๓ % N=๒๐	ป. ๔ % N=๒๖	รวมเฉลี่ย
๓.	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะและ เครื่องฉายภาพนิ่ง	-	๓.๘	-	๗.๗	๒.๘
๔.	เครื่องฉายภาพทึบแสง	-	๓.๘	-	๓.๘	๑.๘
๕.	เครื่องฉายภาพยนต์	-	-	๕.๐	-	๑.๒
๖.	เครื่องเทปบันทึกเสียงและเทป เสียง	๖.๘	๑๑.๕	๑๐.๐	๗.๗	๑๐.๒
๗.	เครื่องเล่นจานเสียงและแผ่น เสียง	๕.๗	-	๕.๐	๓.๘	๔.๖
๘.	เครื่องขยายเสียง	-	๓.๘	๕.๐	-	๒.๒
๙.	โทรทัศน์	๓.๒	๗.๗	๑๕.๐	๑๑.๕	๘.๘
๑๐.	วิทยุและวิทยุ โรงเรียน	๑๘.๘	๑๑.๕	๑๐.๐	๑๑.๕	๑๓.๑
๑๑.	ไฟฟ้าและอุปกรณ์	๓.๒	-	๕.๐	๓.๘	๓.๐
๑๒.	เครื่องมือกิจกรรม	-	-	๕.๐	-	๑.๒
	เฉลี่ย	๗.๘	๖.๘	๘.๕	๑๐.๒	๘.๒

จากการสำรวจความเห็นของครูวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ถึงความจำเป็นของวัสดุอุปกรณ์ชนิดใดบ้างที่ควรมีอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ปรากฏของการสำรวจ ได้รายชื่อวัสดุอุปกรณ์มาหลายชนิดด้วยกัน จึงจัดเป็นประเภท ๆ ไว้ดังนี้ :-

๑. ประเภทลายเส้น
๒. ประเภทวัสดุมีทรง
๓. ประเภทภาพและหนังสือ
๔. ประเภทกิจกรรม
๕. ประเภทเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์
(โปรดดูประกอบ ตารางที่ ๑๕ หน้า ๑๘๐)

ด. ประเภทวัสดุมีทรง

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความเห็นว่าเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๘๖.๒ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประมาณร้อยละ ๘๑.๕
๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าลูกโลก เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓๒.๓ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๓๐.๐
๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าแผนภาพ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓๒.๓ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓๐.๘
๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าแผนภูมิ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๒๖.๖ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และ ๔ มีระดับใกล้เคียงกัน
๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าโปสเตอร์ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๑๘.๔ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑๕.๐

๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๑ มีความเห็นว่าป้ายนิเทศ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๑.๕
ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ ครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑๑.๕
๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่า กระดานดำ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๕.๐
ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๖.๔
๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่า กระดานดำสำลี เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๒๒.๖
ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑๕.๔

ข. ประเภทวัสดุมีทรง

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความเห็นว่าหุ่นจำลอง เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๕๐.๐
ส่วนรองของครูที่สำรวจ ได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๔๘.๔
๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าของจริง-ของตัวอย่าง เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓๐.๐
ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๒๒.๖
๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าได้ออรรามา เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาประมาณร้อยละ ๖.๔
ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๕.๐
๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าของล้อแบบ เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓.๒ เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความเห็นว่าห้องสังคมศึกษา เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๑.๕ ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๑๐.๐

๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีความเห็นว่าห้องพิพิธภัณฑ์โรงเรียน เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๑.๕

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๖.๔

๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีความเห็นว่าห้องสมุดเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓.๔ เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓.๒ เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

ค. ประเภทภาพและหนังสือ

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าภาพเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๔๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๔๖.๓

๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าภาพพลิกเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๖.๔ เพียงโรงเรียนเดียว

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าสมุดภาพเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๖.๔

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และ ๔ มีระดับใกล้เคียงกันประ

มาตรฐานย่อยละ ๓.๘

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าหนังสืออ่านประกอบ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ ๒๕.๘

ส่วนรองของครูที่สำรวจ ได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มาตรฐานย่อยละ ๒๓.๑

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีความเห็นว่าคู่มือในการเรียนการสอน เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ ๓.๘ เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

ง. ประเภทกิจกรรม

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่ากะบะทราย เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ ๒๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มาตรฐานย่อยละ ๑๖.๑

๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าทัศนการศึกษา เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ ๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และปีที่ ๔ มีระดับใกล้เคียงกัน

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีความเห็นว่าการสาธิต เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ ๓.๘

เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

จ. เครื่องมือวัสดุทัศนอุปกรณ์

๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าภาพยนตร์และเครื่องฉาย เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น มาตรฐานย่อยละ

๔๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๔๒.๓

๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความเห็นว่าเป็นเรื่องนายสไลด์ และฟิล์มสตริป และอุปกรณ์การฉาย เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๓๐.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๑๖.๑

๓. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีความเห็นว่าเป็นเรื่องฉายภาพข้ามศีรษะและเครื่องฉายภาพนิ่ง เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ ๗.๗

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๓.๔

๔. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และที่ ๓ มีความเห็นว่าเครื่องฉายภาพทึบแสง เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นมีระดับได้เดียวกัน เพียง ๒ ชั้น เท่านั้น

๕. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าเครื่องถ่ายภาพยนต์เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๕.๐ เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

๖. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าเป็นเรื่องบันทึกเสียงและเทปเสียง เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูประจำชั้นปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๑๑.๕

๗. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าเป็นเรื่องแผ่นจานเสียงและแผ่นเสียง เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๘.๗

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๕.๐

๘. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าเครื่องขยายเสียง เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๕.๖

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประมาณร้อยละ ๓.๔

๙. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ ได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าโทรทัศน์ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๑๕.๐

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๑๑.๕

๑๐. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าวิทยุ และวิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ

๑๕.๔

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถม ปีที่ ๒ และ ๓ มีระดับได้เล็กน้อย

๑๑. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่า ไฟฟ้า และอุปกรณ์ เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๕.๖

ส่วนรองของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และปีที่ ๔ มีระดับได้เล็กน้อย

กัน

๑๒. ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจได้แก่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความเห็นว่าเครื่องมือกิจกรรม เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ประมาณร้อยละ ๕.๐

เพียงชั้นเดียวเท่านั้น

สรุป

๑. ประเภทวัสดุสายเส้น รวมวัสดุอุปกรณ์ ๔ ชนิด ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจมีความเห็นว่า แผนที่ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๕ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๘๖.๒

ส่วนรองลงมาได้แก่ ลูกโลก และแผนภาพ มีระดับได้เล็กน้อยเฉลี่ยร้อยละ ๒๔.๒

โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๓๒.๓

๒. ประเภทวัสดุมีทรง รวมวัสดุอุปกรณ์ ๔ ชนิด ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ มีความเห็นว่า หุ่นจำลอง เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นเฉลี่ย ร้อยละ ๔๒.๓ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๕๐.๐๐

ส่วนรองลงมาได้แก่ ของจริง-ของตัวอย่าง เฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๕ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๓๐.๐

๓. ประเภทภาพและหนังสือ รวมวัสดุอุปกรณ์ ๕ ชนิด ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจมีความเห็นว่า ภาพ เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น เฉลี่ยร้อยละ ๓๒.๒ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๔๕.๐

ส่วนรองลงมาได้แก่ หนังสืออ่านประกอบ เฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๕ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประมาณร้อยละ ๒๕.๔

๔. ประเภทกิจกรรม รวมกิจกรรม ๓ ชนิด ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ มีความเห็นว่า กะบะทราย เป็นกิจกรรมที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น เฉลี่ย ร้อยละ ๑๓.๒ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๒๕.๐

ส่วนรองลงมาได้แก่ทัศนศึกษา เฉลี่ยร้อยละ ๓.๒ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณร้อยละ ๕.๐

๕. ประเภทเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ รวมเครื่องมือ ๑๒ ชนิด ส่วนใหญ่ของครูที่สำรวจ มีความเห็นว่า เครื่องฉายภาพยนตร์และภาพยนตร์ เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น เฉลี่ยร้อยละ ๓๕.๕ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประมาณ ร้อยละ ๔๕.๐

ส่วนรองลงมาได้แก่ เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริปและอุปกรณ์ เฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๓ โดยเฉพาะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประมาณร้อยละ ๓๐.๐

๖. วัสดุอุปกรณ์ทุกประเภท ส่วนใหญ่ของครูที่ผู้สำรวจมีความเห็นว่าประเภท

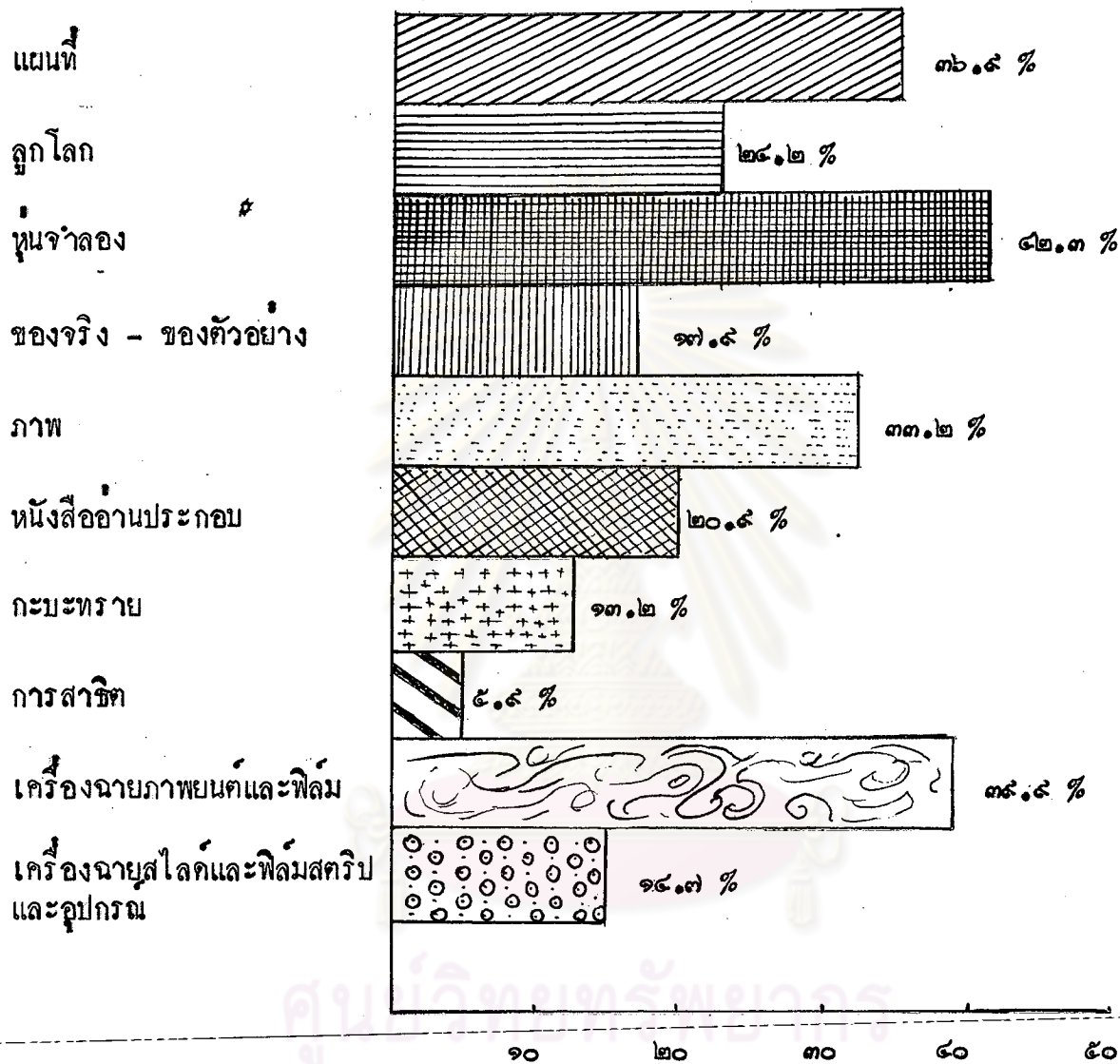
อุปกรณ์ ประเภทวัสดุสายเส้นและประเภทภาพและหนังสือ มีความจำเป็นต่อโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ในระดับไล่เดียวกัน เฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๕

ส่วนรองลงมาได้แก่อุปกรณ์ประเภทวัสดุมีทรงและเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์มีระดับไล่เดียวกัน เฉลี่ยร้อยละ ๗.๗

๗. เป็นที่น่าสังเกตว่า วัสดุอุปกรณ์ประเภทสายเส้นที่ครูมีความเห็นว่ามีควมจำเป็นน้อยที่สุดได้แก่กระดานดำ เฉลี่ยร้อยละ ๖.๓ ประเภทวัสดุมีทรง ที่ครู มีความเห็นว่าจำเป็นน้อยที่สุดได้แก่ของล้อแบบและห้องผลิตอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ เฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ประเภทภาพและหนังสือ ที่ครูมีความเห็นว่าจำเป็นน้อยที่สุดได้แก่คู่มือในการเรียนการสอน เฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ประเภทกิจกรรมที่ครูมีความเห็นว่าจำเป็นน้อยที่สุดได้แก่การสาธิต เฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ประเภทเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ที่ครูมีความเห็นว่าจำเป็นน้อยที่สุดได้แก่เครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องมือกิจกรรม เฉลี่ยร้อยละ ๑.๒

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๕ แสดงความจำเป็นของวัสดุอุปกรณ์บางชนิดในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา

ได้รวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของครูใหญ่และครูประจำชั้นต่าง ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษาดังนี้ :-

๑. ต้องการให้เปิดการอบรม คณะครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ และจัดศึกษานิเทศก์หรือวิทยากรไปแนะนำและสาธิตให้ดูตามโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้และการผลิตอุปกรณ์การสอน ทำอุปกรณ์ตัวอย่างให้คณะครูดูเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตต่อไป และถ้าจัดการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ขึ้นที่ใด ขอให้เรียกครูไปรับการอบรมด้วย และขอให้นำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาแสดงให้ดูด้วย เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษารู้จักใช้โสตทัศนูปกรณ์ดีขึ้นและดีที่สุด

๒. ต้องการให้แผนกโสตทัศนศึกษาได้ทำการโฆษณาให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้ทราบว่าจะทางแผนกได้จัดการทำสิ่งใดบ้างไว้จำหน่าย หรือแจก เพื่อให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้ทราบบ้าง และแผนกโสตทัศนศึกษาควรจะจัดนิทรรศการขึ้นเพื่อเป็นการเผยแพร่ด้วย เพื่อให้ครูได้ไปชมวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้น

๓. ควรให้ประชาชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรใด ๆ มีส่วนช่วยเหลือและบริจาคเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ให้กับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะส่วนมากโรงเรียนขาดเงินหรือมีงบประมาณไว้โดยเฉพาะ

๔. ควรออกรายการวิทยุเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาตามประมวลการสอนและหลักสูตร แม้รายการโทรทัศน์ก็ควรจัดขึ้นเพื่อการศึกษาก็ได้โดยเฉพาะจัดเป็นรายการสังคมศึกษาแต่ละชุดและแต่ละชั้นไป

๕. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในวิชาสังคมศึกษาจะให้ได้ผลดีนั้น

๕.๑ ครูผู้ใช้โสตทัศนูปกรณ์จะต้องมีความชำนาญในอุปกรณ์นั้นจริง ๆ และได้รับความร่วมมือจากเด็ก จะต้องนำวัสดุอุปกรณ์ให้ถูกต้องตามหลักสูตรและเวลาใช้สอน ครูควรได้มีการเตรียมอุปกรณ์ล่วงหน้าก่อนเข้าสอน

- ๕.๒ ครูต้องรู้จักปรับปรุงตัวเองและพยายามใช้สื่อทัศนูปกรณ์หลาย ๆ ชนิด
- ๕.๓ ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจเนื้อหาของวิชาที่สอนเป็นอย่างดีแล้วและรู้จักอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ถูกต้อง จะทำให้เด็กสนใจและอยากเรียนในบทเรียนนั้น ๆ
- ๕.๔ จะต้องจัดหาภาพมาเป็นอุปกรณ์การสอนมาก ๆ
- ๕.๕ ในการสอนวิชาสังคมศึกษาอุปกรณ์ที่สำคัญ คือ ลูกโลก แผนที่ และสิ่งใดที่นักเรียนไม่สามารถเห็นได้จากประสบการณ์ตรง เช่น สถานที่ต่าง ๆ ก็ควรให้มีการฉายภาพให้ดูด้วย เพื่อให้เกิดความสนใจและเข้าใจยิ่งขึ้น
- ๕.๖ สื่อทัศนูปกรณ์เหล่านี้เหมาะสมกับวิชาสังคมศึกษา คือ เครื่องขยายเสียง (ทรานซิสเตอร์) การทัศนศึกษา ไปดูของจริงตามสถานที่ต่าง ๆ และถ้าใช้เทปบันทึกเสียงได้ควยก็จะดียิ่งขึ้น
- ๕.๗ สมควรแจกคู่มือการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ให้กับครูและหาคำารเรียนมาให้เพียงพอ
- ๕.๘ ควรจัดครูพิเศษสอนวิชาสังคมศึกษา
- ๕.๙ ควรส่งครูเข้าร่วมหรือดูงานนิทรรศการตามวิทยาลัยต่าง ๆ
- ๕.๑๐ ทางราชการควรช่วยเหลือจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาให้ทุกโรงเรียนจะทำให้การสอนวิชาสังคมศึกษาได้ผลดีขึ้นมาก

๖. การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ผลสมความมุ่งหมายเนื่องจากเหตุเหล่านี้

- ๖.๑ สื่อทัศนูปกรณ์มีไม่เพียงพอและราคาแพง โรงเรียนขาดรายได้และงบประมาณ ดังนั้นสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้จึงมีแต่กระดานดำ ลูกโลก ส่วนแผนที่มีบ้างเป็นบางแห่ง แผนที่ต้องการ เช่นแผนที่แสดงโรคทวีปย์ แผนที่ดินไม่มี

- ๖.๒ ขาดแคลนอาคารสถานที่ ห้องเรียนไม่พอจึงไม่สามารถจัดห้องสังคมศึกษาหรือห้องพิเศษอื่น ๆ ได้
- ๖.๓ ขาดเจ้าหน้าที่ทางโสตทัศนูปกรณ์มาให้ความช่วยเหลือ
- ๖.๔ ครูในโรงเรียนเทศบาลมีจำนวนน้อยจำกัด ต้องทำการสอนทุกคนและพยายามหาอุปกรณ์มาใช้เอง ซึ่งก็ไม่ค่อยได้ผล
- ๖.๕ วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่กว้าง ฉะนั้นการจัดโสตทัศนูปกรณ์จำต้องใช้เวลามาก มีฉนั้นแล้วจะทำให้การสอนไม่ได้ผล เป็นต้นว่า จะพานักเรียนไปทัศนศึกษาต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองและครูใหญ่ และต้องใช้จ่ายเงินอีกด้วย ต้องเสียเวลานานกว่าจะเรียบร้อย ดังนั้นการจัดทัศนศึกษาจึงสิ้นเปลืองทั้งกำลังงานและกำลังเงิน แต่จัดได้ก็เป็นการดี เพราะจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงเนื้อหาของวิชาที่สอน
๗. ประโยชน์ที่ได้รับจากโสตทัศนูปกรณ์ในวิชาสังคมศึกษา
- ๗.๑ ทำให้เข้าใจบทเรียนและไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อบทเรียน ทำให้เด็กรู้และเข้าใจชีวิตในชุมชน, โรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ทำให้สะดวกทั้งผู้เรียนและผู้สอน ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- ๗.๒ การสอนของครูควรใช้โสตทัศนูปกรณ์เพราะประหยัดเวลาสอนและเด็กเข้าใจบทเรียนได้ดี
- ๗.๓ เป็นเครื่องจูงใจให้นักเรียนสนใจในวิชาสังคมศึกษายิ่งขึ้น

สรุป

ขอคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา ที่ได้จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูใหญ่และครูในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ทำการสำรวจ มีดังนี้ คือ :-

๑. ส่วนใหญ่มีความต้องการให้เปิดการอบรมครูเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาทั้งทางใช้และการผลิตโสตทัศนูปกรณ์ รวมทั้งการจัดศึกษานิเทศก์ หรือวิทยากรไปช่วย

แนะนำวิธีใช้และการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น

๒. เสนอแนะให้ประชาชนผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ มีส่วนช่วยเหลือและบริจาควัสดุอุปกรณ์ให้กับโรงเรียน รวมทั้งการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา เป็นชุด ๆ ไป

๓. ให้ความเห็นว่า การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในวิชาสังคมศึกษาจะให้ผลดีนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความชำนาญในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ชนิดนั้น ๆ อย่างดี เข้าใจถึงเนื้อหาของวิชาที่สอนและหลักสูตรและรู้จักเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญและจำเป็นของวิชาสังคมศึกษา

๔. ให้เหตุผลว่า เหตุที่การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ผลสมความมุ่งหมายเนื่องมาจากขาดสื่อทัศนูปกรณ์ ขาดแคลนสถานที่ ขาดครู และผู้มีความรู้ทางสื่อทัศนศึกษา

๕. กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาว่าทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนดีขึ้น ช่วยให้ครูได้ประหยัดเวลาสอน ให้ทำการสอนได้เร็วขึ้น และนักเรียนเข้าใจดีขึ้น และเป็นเครื่องจูงใจให้นักเรียนสนใจในวิชาสังคมศึกษามากขึ้น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย